

SI SOCIALISTISK INFORMATION

APRIL 2007 • NR. 217 • 25. ÅRGANG

SUNDHED TIL SALG

Kontrol og privatisering for alle pengene

LÆS OGSÅ I DETTE NUMMER

VANDKRISEN I GAZA • G8-MODSTAND • KRIMI-ANMELDELSE
SAP OG SUF • CHE GUEVARA-NOTER ENDELIG UDGIVET • SRI LANKA

SI

Fra redaktionen

Støt Fjerde Internationale

Den internationale kapitalisme spreder sine fangarme ud i hver en afkrog af den globaliserede verden. Socialister fra Kina til Danmark, fra Brasilien til Zimbabwe, har akut behov for at støtte hinanden og udvikle en global solidaritetsbevægelse. Men i dag har vi kun spirerne til bevægelsen. En af dem er Fjerde Internationale (FI), som samler revolutionære socialistiske organisationer over hele verden.

Socialistisk Arbejderparti, den danske afdeling af FI, samler i de kommende måneder ind for at støtte FI's arbejde. Den beskudte målsætning er 12.000 kroner.

På side 31 finder du en frisk rapport fra det seneste møde i FI's ledelse. Heri fremgår det, at det brænder på mange steder i verden, hvor progressive kræfter kæmper mod udbytning, undertrykkelse og krig. Også nye socialistiske grupper ønsker kontakt til FI, for at få et fælles forum for udveksling af erfaringer og et netværk for gensidig inspiration og støtte. Alene rejseudgiften for at deltage i internationale møder sætter sine begrænsninger. Derfor er ethvert bidrag en stor hjælp.

Fra mødet i FI udgik bl.a. en opfordring til en hasteindsats i forhold til den humanitære katastrofe, der udfolder sig i Sri Lanka (læs mere side 20). Den srilankanske regerings nye offensiv mod de Tamilske Tigre har drevet hundredtusinder af civile på flugt og kostet tusinder livet. FI's organisation i Sri Lanka appellerer til, at det internationale samfund rejser krav til den srilankanske regering om at stoppe myrderierne. Selv står de i Sri Lanka med ryggen mod muren i et oppisket, nationalistisk klima, hvor initiativer mod racisme og diskrimination og for national selvbestemmelse er forbundet med livsfare. De har brug for vores støtte.

Bidrag til indsamlingen vil også hjælpe andre dele af FI's arbejde. Bl.a. at unge fra lande i den tredje verden får mulighed for at deltage på FI's ungdomslejr (se bagsiden).

Støt indsamlingen!

Giv et bidrag på girokonto 5 10 08 52

Ved indbetaling via netbank.:

Vælg indbetalingskort, kortart 01, konto 5100852

INDHOLD

INDBLIK: SUNDHEDSPOLITIK

Sundhed til salg

Kontrol og privatisering for alle pengene 3

Kvalitetsreformen er næste skridt

i markedsførelsen 4

Kvalitetsmålinger – når der går selvsving i styringen . 6

FOKUS

Perspektiver for SUF. 9

G8-MØDE 2007

Heiligendamm here we come

– og vi har inviteret os selv 10

REVOLUTIONÆR TEORI

Langt om længe: »Kritiske noter« af Che Guevara . . . 12

INTERNATIONALE NOTER

Bl.a. fra Italien, Iran, Latinamerika og Israel 14

PALÆSTINA

Vandkrisen i Gaza 16

SRI LANKA

Offensiv mod de Tamilske Tigre

skaber humanitær katastrofe 20

BOGANMELDELSE

Krimi til revolutionens fortrop 22

FOKUS

Lykken der forsvandt 24

MELLEMMØSTEN

En total katastrofe for imperialismens offensiv 25

FJERDE INTERNATIONALE

Møde i den internationale komité 30

DET SKREV VI FOR 25 ÅR SIDEN

Ungdomshus vundet. 31

ISUL 2007

Revolutionær socialisme – nu med vejrgaranti 24

Månedssbladet

SOCIALISTISK INFORMATION udgives af Socialistisk Arbejderparti (SAP) – dansk sektion af Fjerde Internationale

Socialistisk Information

redigeres af et udvalg bestående af:

Bjarke Friberg, Ebbe R. Jørgensen (ansv.), Katrine T. Mikkelsen, Bodil Rasmussen, Christina C. Nielsen, Bertil Videt, Nina T. Andersen, Nicolai Bentsen og Åge Skovrind.

Sign. artikler står for forfatternes egen regning.

Henvendelse til redaktionen:

Stuðiestræde 24, 1, 1455 København K.

Telefon: 33 33 03 17 (læg besked på tlf. svarer)

e-post: si@sap-fi.dk

Abonnement: 175 kr., dog 100 kr.

hvis man er på pension, bistand, SU

eller mindre. Introduktionspris: 50 kr. for

et halvt år (gælder kun for nye abonnenter)

Der kan tegnes abonnement . . .

1) ved at indbetale beløbet på giro 906-3366,

Socialistisk Information,
Stuðiestræde 24, 1, 1455 Kbh. K,

2) ved at gå ind på www.sap-fi.dk,

3) ved at sende en check til SIs adresse

Tryk: SAF

Redaktionen afsluttet den 31. marts 2007

SI nr. 218 udkommer primo maj 2007

ISSN 0108-1861

SUNDHED TIL SALG

Kontrol og privatisering for alle pengene

Hvis det står til regeringen, skal det fri marked for fremtiden også indbefatte sundhedsvæsenet – sundhedsydelser skal altså gøres til en handelsvare. I regeringens nye organisering af sundhedsvæsenet, med strukturreformen og Sundhedsloven fra 2006, bliver skellet mellem offentligt og privat udbudte ydelser nedbrudt, og sundhedsvæsenet udbudt i international konkurrence. Målsætningen er, som indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen formulerer det, at få et sundhedsvæsen i verdensklasse!

Signe Hagel Andersen, som indtil for nylig var formand for Sygeplejesunderendes Landssammenslutning har skrevet artiklen »Kvalitetsreformen er næste skridt i markedsgørelsen«. Her beskriver hun, hvordan strukturreformen er et led i markedsgørelsen, og hvordan de liberalistiske politiske mål søges indfriet. Allerede nu har markedsgørelsen af sundhedsvæsenet haft alt for store negative konsekvenser for de ansatte og for den sundhedsmæssige ulighed i samfundet. Der er i høj grad behov for en forståelse og diskussion af, hvor sundhedsvæsenet er på vej hen, og hvad venstrefløjen har af bud på alternativer.

I artiklen »Kvalitetsmålinger – når der går selvsving i styringen« diskuterer sygeplejerske Annemette Nielsen, hvilke konsekvenser de nye kvalitetsmålinger har for patienter og ansatte og ikke mindst for relationen mellem de to parter. Hvad skal og kan måles og til gavn for hvem?

Begge artikler indgår som gode bidrag til diskussionen om en ny sundhedspolitik på Enhedslistens Årsmøde den 4. – 6. maj 2007.

Kvalitetsreformen er næste skridt i markedsgørelsen

Der er katastrofal mangel på personale og kvalitet i sundhedsvæsenet – det har selv regeringen opdaget. Deres »løsning« er resultatløn, udlicitering, brugerbetaling og frit valg. Strukturreform og skattestop var de første søm i kisten. Med det nye oplæg til kvalitetsreform nærmer begravelsen af det offentlige sundhedsvæsen sig med stormskridt.

AF SIGNE HAGEL ANDERSEN

I regeringens oplæg til kvalitetsreform er personalemangel i blandt andet sundhedsvæsenet og øget krav om service de centrale opgaver, der skal løftes i fremtiden. Deres løsning er ikke investeringer eller flere hænder, men resultatløn, udlicitering, brugerbetaling og frit valg. De offentlige ansatte skal løbe stærkere og udnyttes mere effektivt!

Enhedslisten vil have flere hænder, der kan løfte opgaverne. Det kræver en vilje til at hjælpe folk i arbejde – og til at organisere arbejdet bedre.

For at løfte sundhedsvæsenet og imødekomme store udfordringer som livsstilssygdomme, personalemangel og internationalt pres, kræver det, at vores sundhedsvæsen ikke bliver forvandlet til en konkurrerende virksomhed på det internationale marked. Sundhedsvæsenet skal være offentligt og brugerstyret. Arbejdet skal organiseres efter de ansattes hoveder og ikke efter politiske målsætninger, der ikke har rod i virkeligheden. Medicinproduktion og forskning skal være offentligt ejet og styret. Sundhedsvæsenet skal ikke være udsat for populistiske målsætninger, konkur-

rence og liberalisering, men udgøre et sikkerhedsnet, der kan fremme hele befolkningens sundhed og give muligheder for et værdigt liv.

Ny struktur

Den nuværende organisering af sundhedsvæsenet ligner det, der kendes fra New Public Management. Sundhedsvæsenet skal opbygges som driftsstærke virksomheder. Det kommer til udtryk med strukturreformens opdeling af landet i kommuner og regioner, hvor sundhedsvæsenets organisering og ansvarsfordelingen mellem kommuner og regioner er forandret. Den nye organisering og ansvarsfordeling er beskrevet og udmøntet i Sundhedsloven fra 2006, som omfatter alle sundhedsydelser, fra traditionelt gratis offentlige ydelser til private, som fx tandlægepraksiser. Selvom loven opstiller et fælles formål om, at alle skal have fri og lige adgang til sundhedsydelserne, skelnes der ikke imellem, hvad der er tænkt som private eller offentlige ydelser. Loven er formuleret, så den imødekommer alle arbejdsmarkedsparters behov, hvor nogle ydelser er private og andre offentligt udbudt. Grænsen for, hvilke sundhedsydelser, der kan privatiseres, er altså fjernet.

Staten har det overordnede ansvar for sundhedsvæsenet. Det vil sige, at regeringen sætter rammerne for økonomien, politiske målsætninger og fordeler ansvar imellem kommunerne og regionerne.

Økonomien fastsættes i finansloven og førhen kunne amterne udskrive skat, hvilket var en stor finansieringskilde i forhold til sygehusdriften. I dag kan regioner ikke udskrive skat og kommunerne er forhindrede af regeringens skattestop.

Takster på indlæggelse

Regeringen fastsætter de sundhedspolitiske strategier i form af konkrete målsætninger for sundhedsvæsenet, som fx ventelistegarantier, kræftplaner, frit sygehusvalg mv. Sundhedsvæsenet bliver, som andre offentlige institutioner, udsat for en øget mål- og rammestyring, hvor de ansatte skal dokumentere, hvorvidt de lever op til overordnede kvalitetsmålinger. Det er en måde, at kontrollere om sundhedsvæsenet lever op til internationale standarder og en måde at gøre sundhedsvæsenet mere konkurrencedygtigt. Øget produktivitet og effektivt er centrale begreber, der medfører, at de ansattes fokus i højere grad flyttes væk fra patienterne

og hen til dokumentation ved skrivebordene.

Den nye ansvars- og opgavefordeling består i, at de nye regioner står for sygehusvæsnen, altså den behandlende del af sundhedsvæsnen og den patientrettede forebyggende indsats. Kommunerne har ansvar for borgernes almene sundhedsydelse, herunder forebyggelse og genoptræning efter behandlinger.

Skal en patient indlægges i regionens sygehus, skal kommunerne betale for indlæggelsen. En behandling, der foretages i sygehuset, er derfor opdelt i standardiserede takster, som kommunerne skal betale. Det er altså opgjort, hvor meget en specifik indlæggelse koster per dag.

Standardiseringen er tænkt for at tilskynde udskrivningerne, så indlæggelsestiden forkortes og som incitament for færre indlæggelser, da de er dyre for sundhedsvæsnen. Kommunerne skal derfor lave tiltag blandt befolkningen, så de ikke bliver syge og indlagt. Her er den forebyggende indsats en central del.

Flere livsstilssygdomme

Sundhedsfremme og forebyggelse var en del af baggrunden for omorganiseringen af sundhedsvæsnen i forbindelse med strukturreformen. Flere og flere lever usundt med fx overvægt, sukkersyge, hjerteproble-

mer mm. til følge. I Sundhedsloven er den sundhedsfremmende og forebyggende indsats opdelt i en patientrettet og en borgerrettet del, der er placeret hos henholdsvis regioner og kommuner. Den patientrettede del omfatter tiltag, der forbedrer patientens sundhed. Fx laves kost og motionsplaner for kronisk syge patienter. Den borgerrettede del er almene tiltag, der kan fremme hele befolkningens sundhed. Hensigten er på sigt at mindske antallet af borgere, som bliver syge på grund af for meget alkohol, rygning mm.

For at løfte opgaven om sundhedsfremme og forebyggelse i kommunerne, er det foreslået i Sundhedsloven, at der etableres sundhedscentre. Sundhedsstyrelsen har anbefalet, hvordan de kan indrettes, men det er ikke bestemt ved lov. Der er i dag godkendt 18 sundhedscentre af Sundhedsstyrelsen. Men en kritik er, at de i for høj grad har karakter af behandlingssteder frem for borgerrettede sundhedsfremmende tiltag. Det vil sige, at i stedet for at lave lokale tilbud til alle borgere, der hjælper til mere motion, sund kost, rygestop mm, er sundhedscentrene mere patient- og behandlingsorienterede.

Førhen lå ansvaret for sundhedsfremme og forebyggelse i amterne. Ved indførelsen af den nye struktur, skulle amterne angive, hvor mange

LIVSSTILSSYGDOMME

Livsstilssygdomme er i dag en af de største årsager til sygdom, behandling og indlæggelse. I dag lever 1 ½ mio. danskere med en kronisk sygdom, som ofte skyldes livsstil. De kronisk syge fylder ca. halvdelen af alle indlæggelser i sygehusvæsnen. WHO, Verdenssundhedsorganisationen, spår, at i 2020 vil ca. 70 procent af alle sygdomme skyldes livsstil. Sygdomme som i mange sammenhænge ville kunne forebygges. Men det kræver langsigtede strategier og tiltag som fx at gøre sund mad billigere og mere tilgængeligt, at indføre sund kost og motion på skolerne, at indføre motion på arbejdspladser, at lave lokale sundhedstilbud mm.

penge de brugte på sundhedsfremme og forebyggelse. De, der satte tal på udgifterne, vidste, at pengene ville blive taget fra kassen til sygehusdrift og flyttet over i de kommende kommuner.

Der har altså ikke været en mere gennemgribende analyse eller faglig vurdering af, hvilke opgaver, der er tale om, hvad der skal til for at løfte dem – og hvad det helt reelt vil koste.

Indsatsen mangler derfor både en overordnet politisk prioritering og en økonomisk investering. Dette, selvom vi ved, at livsstilssygdomme er et område, der vil fylde mere og mere. – Og et område som i høj grad hænger sammen med sociale uligheder i samfundet og direkte kan måles på sundheden.

Mere international konkurrence

Regeringen siger, at den vil skabe et sundhedsvæsen i verdensklasse. Der-

Standardiseringen er tænkt for at tilskynde udskrivningerne, så indlæggelsestiden forkortes og som incitament for færre indlæggelser, da de er dyre for sundhedsvæsnen.

for sættes der fokus på, at sygehusene skal konkurrere, både når det gælder behandling og forskning. Der skal målsættes og ses resultater. Der skal fx laves behandlingsgarantier og ventelistegarantier.

Det er svært at være uenig i en målsætning om mere effektiv sygdomsbehandling. Men spørgsmålet er, om politikken ikke forfølger nogle helt andre mål?

I øjeblikket laves der sygehusplaner i regionerne. Her er ideen, at samle sygehusene i større specialiserede enheder. Effektivitet i behandlingen, stordriftsfordele mm. er i højsædet.

Det kan være godt for kvaliteten af operationer og komplicerede behandlinger at samle ekspertise og

udstyr i større enheder. Men samtidig er planen at lukke flere sygehuse og fjerne lokale tilbud. Fokus er på det behandlende og resultatorienterede. Det, der ikke kan måles, som den medmenneskelige omsorg, almen hjælp til pleje, samtaler osv. er underordnet. Det afpejles i sygehusplanerne og er en del af strategien om at gøre sygehusene mere konkurrencedygtige i international sammenhæng.

Den almindelige borger, behovet for nærhed og tilgængelighed i ydelserne forsvinder i det store perspektiv.

Sundhedsvæsnets er i internationalt perspektiv et område i vækst. Forskning i behandlingsmetoder og medicin giver flere og flere mulighe-

der for, hvad der kan behandles og hvad sundhedsvæsnets kan udbyde. Der skal heller ikke herske tvivl om, at der er penge i produktion af medicin. Netop væksten i kroniske sygdomme, som fx sukkersyge, er noget der investeres i og tjenes penge på. De firmaer, der først opfinder et nyt godt præparat, kan få stor international succes.

Når Danmark måler sig i forhold til sammenlignelige vestlige lande, viser det sig, at det danske sundhedsvæsen ikke kan følge med, hvad angår vækst og konkurrenceevne. Danmarks vækst i sundhedsvæsnets er to procent lavere end de andre landes. Vi halter altså bagefter på internationalt plan – derfor vil regeringen at sætte skub i vækst og

Kvalitetsmålinger

– når der går selvsving i styringen

Kvalitetsmålinger kan være et fornuftigt redskab til at undersøge og forbedre et specifikt indsatsområde. Men når alt skal registreres for registreringens egen skyld, viger de menneskelige behov og faglige skøn for naturvidenskabelig og ureflekteret skemaafkrydsning.

AF ANNEMETTE ISABEL NIELSEN

Kvalitetsmålinger er blevet det helt store buzzword inden for den offentlige sektor. Alt skal registreres og dokumenteres efter centralt fastsatte standarder. Mine observationer fra »gulvet« som sygeplejerske på et hospital i hovedstadsregionen er, at personalets meninger om arbejdet med de nye kliniske retningslinjer er delte.

Flere kan se pointen i nedskrevne »opskrifter« så alle, i teorien, gør arbejdet på samme måde og alle – igen i følge teorien – dokumenterer strin-

gent. Nogle mener, at procedurerne kan være svære at følge, da især det ældre personale har lært andre praksisser og dokumentationsformer, da de blev uddannet. Og en del af personalet er ikke vant til – eller i stand til – at søge efter retningslinjerne på intranettet.

Fælles for alle er, at der i omstillingsprocessen ikke er blevet tildelt den fornødne ekstra tid til at sætte sig ind i de kliniske retningslinjer/vejledninger, og at der ikke tildeles flere ressourcer til dokumentation i det daglige. Tid og rum er en nød-

vendig forudsætning for en meningsfuld dokumentation.

Det sygeplejefaglige skøn erstattet af skemaer

Ernæringsscreeninger er et konkret eksempel på kvalitetsmålinger inden for sundhedssektoren. At vurdere patienters ernæringsstatus er en del af det daglige arbejde, hvor samtlige patienter screenes for, om de har risiko for problemer relateret til ernæring. Ved ankomsten til sengeafdelingen skal alle patienter screenes inden for 24 timer, hvilket i sig selv

konkurrenceevne. Logikken er, at et attraktivt sundhedsvæsen kan tiltrække forskning, patienter og måske den arbejdskraft som mangler i sundhedsvæsenet.

Pengene følger borgeren

Herhjemme kan man, med regeringens ventelistegaranti, få behandling i udlandet betalt, hvis det danske offentlige sygehus ikke kan overholde garantien. Det betyder, at samtidig med, at der skal bruges penge på at have behandlingsmulighederne klar herhjemme, skal pengene kunne følge borgeren til udlandet. Penge, der måske kunne være brugt til at optimere behandlingsmulighederne i det danske offentlige sundhedsvæsen.

EU over også indflydelse på, hvornår en patient kan få foretaget en behandling i udlandet, og hvad nationalstatens indflydelse skal være omkring dette spørgsmål. En ældre engelsk kvinde fik sidste år afvist at få foretaget en operation i England, hvorefter hun for egen regning tog til udlandet og fik foretaget behandlingen med succes. Hun klagede herefter over, at den engelske stat havde afvist hende og ikke havde betalt regningen. Sagen blev behandlet ved EU-domstolen, hvor hun fik medhold i sin klage. Sagen har betydet, at grænsen for nationalstatens regulering af det offentlige sygehus har flyttet sig. Det åbner op for, at flere og flere behandlinger kan foretages uden for nationalstaternes grænser,

men på det offentlige regning. Dette er en åbning, der på sigt kan dræne det offentlige sundhedsvæsen. Det åbner op for konkurrence imellem landenes sundhedsvæsnes og for at sundhedsydelser bliver en handelsvare.

Signe Hagel Andersen er sygeplejestuderende, tidl. formand for Sygeplejestuderendes Landssammenslutning (SLS) og medlem af Enhedslisten

Nærhed og omsorg er en vigtig del af sygeplejen. Men de alt for få hænder i sundhedsvæsenet har snart mere kontakt med computeren end med patienterne

giver et tidspres på personalet. Forskellige data skal plottes ind i et fleresiders ark med tabeller, skabeloner og ja/nej spørgsmål.

Sundhedspersonalet guides gennem skemaet via komplicerede analyser, der, på baggrund af de registrerede svar, afleder nye analyser.

Tidligere foretog vi et fagligt skøn i vurderingen af patientens ernæringsstatus ud fra madindtag, kropsfylde og muskelmasse under den personlige pleje, aktivitetsniveau før, under og imellem indlæggelser. Desuden, hvis patientens tilstand tillod det, målte

og vejede vi dem, og indhentede informationer fra patient og pårørende.

I dag skal vi i følge standarden udelukkende bruge skemaet.

I praksis bruger vi en blanding af »metoderne«, men skemaet kan i sig selv virke uoverskueligt med den meget matematiske opbygning, og det er en kompliceret og tidskrævende proces.

Hvad er gyldigt?

Overordnet er udviklingen et udtryk for en akademisering af sundhedsarbejdet, hvilket gør det mere intellek-

tuelt krævende at udføre arbejdet. Fx bygger de kliniske retningslinjer/vejledninger på standarder, der oftest er naturvidenskabelig funderet. Men praksis rummer langt mere end blot naturvidenskabelige data, og faren er, at dette »mere« – relationen mellem patient og sygeplejerske – ikke anses for gyldige data, når udførelsen af den kliniske retningslinje/vejledning skal dokumenteres. Et eksempel på det er patienter med smerter. Ifølge retningslinjerne er det primært målbare objektive værdier, såsom blodtryk, puls, og VAS score (smerte-

skala), der anses for gyldige data i forhold til smerteobservationer. Patientens egen subjektive opfattelse af det at have smerter, anses ikke for gyldigt, og er derfor ikke vigtigt eller interessant at dokumentere.

Når de subjektive oplevelser ikke anses for gyldige, og individets oplevelse af det at være syg forsøges standardiseret, er der en fare for at disse fænomener ikke undersøges individuelt. Men netop indsigten i og forståelsen af den enkeltes oplevelse af sundhed og sygdom, er selve kernen i syge og sundhedspleje – og dermed forudsætningen for at kunne give meningsfuld omsorg for mennesker i krise.

De store mængder data, der skal dokumenteres og registreres i det daglige arbejde er tidskrævende, og den omsorgsrelaterede del af plejen må vige. I eksemplet med smertevurdering bruger sygeplejersken snildt et kvarter på at finde den kliniske vejledning, læse den igennem, indhente de målbare kvantitative værdier såsom puls, BT og VAS score, dokumentere disse som forudsætning for videre handling jf. vejledningen, do-

sere og dokumentere dosis af smertestillende, udlevere og dokumentere udleveringen heraf, og endelig evaluere effekten for til slut at dokumentere denne, og evt. handle på ny, i fald effekten udebliver.

Samtidig er der i arbejdet med mennesker megen erfaringsbaseret viden – det man i sundhedspersonalets verden kalder det sygeplejefaglige/lægelige skøn – som ikke nødvendigvis kan eller bør dokumenteres i skabeloner, baseret på overvejende naturvidenskabelige standarder. Det sygeplejefaglige skøn betyder, at sygeplejersken i eksemplet med smerter, også vil vurdere blandt andet patientens ansigtsudtryk, almene velbefindende, og allervigtigst smerteintensitet og patientens oplevelse af smerterne. De observationer vil i højere grad skulle beskrives med ord frem for tal i dokumentationen.

Evaluering af data

De mange former for kvalitetsmålinger og dokumentation har givet betydeligt mere bureaukrati i form af registrering og evaluering af de

nedskevne data. Samtidig viser flere undersøgelser, at patienterne er mere interesseret i den menneskelige kontakt end i de mange registreringer. Det samme gælder for personalet.

Det øgede fokus på kvalitetsmålinger er på den ene side med til at igangsætte eksterne og interne faglige diskussioner af, om sundhedspersonalet/sundhedsvæsenet gør det godt nok. Samtidig tvinges personalet til at opdatere sig i forhold til den opsamlede viden. Men på den anden side ville vi opnå en lignende og mere brugbar effekt ved at afsætte tid til faglige refleksionsrum i arbejdstiden, hvor det var frivillighed og åbenhed frem for tvang, der drev udviklingen og læringen frem.

Hvis der en gang i fremtiden bliver afsat tid til at evaluere de store mængder indsamlet data, er der et enormt potentiale i udviklings- og forskningsøjemed. Spørgsmålet er, om der nogensinde vil blive afsat ressourcer til at granske dokumentationsmaterialet nærmere, så vi ikke blot registrerer for registreringens skyld, men rent faktisk frembringer ny viden inden for den eksisterende praksis. I så fald kunne de mangeartede kvalitetsmålinger give mening. Men det forudsætter også, at registreringerne udføres fokuseret på prioriterede indsatsområder, og at de data bliver brugt i et sundhedsvidenskabeligt forskningsøjemed i samspil med kvalitative data.

Den enorme mængde af dokumentation, den øgede akademisering og de kontinuerlige krævende intellektuelle omstillingsprocesser stresser sundhedspersonalet, og når fokus på og tiden til at yde omsorg fjernes, bliver konsekvensen udbrændthed.

Den enkelte medarbejder har konstant en fornemmelse af, at der er registreringer, der ikke er blevet udført – og en bekymring for, hvilke konsekvenser det eventuelt kan få.

De spekulationer tages med hjem uden for arbejdstiden.

Annemette Isabel Nielsen er uddannet sygeplejerske og medlem af SAP.

HVAD BETYDER KVALITETSMÅLINGER?

Begrebet »kvalitetsmålinger« dækker bl.a. over registrering af forskellige typer af diagnoser inden for de store folkesygdomme. Registreringerne indhentes og bruges i landsdækkende kliniske kvalitetsdatabaser, patienttilfredshedsundersøgelser, faglige audits, udarbejdelse og evaluering af kliniske retningslinjer/vejledninger. Sidstnævnte beskriver udførelsen af gængse procedurer, så alle gør det ens – og dokumenterer det, både i patientsikkerheds- og forskningsøjemed.

Kvalitetsmålinger fik sin spæde start i midten af 90'erne på hospitalerne i hovedstaden og Sønderjylland. Erfaringerne fra de to lokalområder blev i 2002 indarbejdet i en national strategi for kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet. Samme år blev der i økonomiaftalerne mellem staten og kommunerne afsat penge til indførelsen af Den Danske Kvalitetsmodel, som alle hospitaler i Danmark siden 2000 har været i gang med at indføre.

Den Danske Kvalitetsmodel indebærer, at alle danske hospitaler skal »akkrediteres« – en procedure hvor et anerkendt organ vurderer, om en aktivitet, ydelse eller organisation lever op til et fælles sæt standarder. På sigt er de meningen, at forbrugere, men også leverandører, kan finde frem til informationer om indlæggelsestider, behandlingsprognoser, ventetider, patienttilfredshedsscoringer osv. via resultater fra akkrediteringsrunder i alle led af hospitalsorganisationerne.

Perspektiver for SUF

På et møde den 25. marts vedtog SAP's landsledelse dokumentet »Perspektiver for SUF«. I dette uddrag præsenterer vi nogle af de centrale pointer.

AF SAP'S LANDSLEDELSE

»SUF står i den nuværende situation overfor store udfordringer. Men SUF har en række problemer, som må overvindes før organisationen kan fortsætte udviklingen til en handlekraftig, demokratisk ungdomsorganisation, der kan samle den radikale ungdom og bringe kampen for socialisme fremad.

SAP giver med dette dokument vores bud på udfordringerne, problemerne og perspektiverne for SUF. På denne måde ønsker vi, at skabe debat om hvilken udviklingsretning SUF i fremtiden skal tage.

Det er vigtigt at holde sig for øje at de perspektiver vi ridser op er langsigtede mål. Det betyder at ændringerne ikke sker hen over en enkelt nat. Det er imidlertid vores klare holdning at SUF som selvstændig ungdomsorganisation altid må have langsigtede strategier in mente, når man arbejder konkret.

»Ungdomsradikaliseringen har medført at venstrefløjens arbejde på to centrale områder har gode muligheder, nemlig for

1. mobilisering af store befolkningsgrupper på sociale og værdimæssige spørgsmål
2. en skærpet politisk linie i arbejderklassens bevægelser og organisationer – specielt ungdommens organisationer – som følge af radikaliseringen.

»SUF står i dag med gode mulig-

heder for at opsamle en stor gruppe af unge, der reagerer med modstand mod kapitalismens undertrykkelse.

For selvom der allerede er sket en tilgang og opsamling af visse dele af den radikaliserede ungdom stiller der sig stadig udfordringer for den revolutionære ungdomsorganisation.

I meget få tilfælde er denne modstand blevet koblet sammen med et alternativ til kapitalismen. Flere kampe finder sted uden forbindelse til hinanden.

»Den selvstændige revolutionære ungdomsorganisation er et vigtigt redskab for at kunne vende den radikale ungdoms politiske utilfredshed til en antikapitalistisk kamp – bringe delkampene til en fælles kamp for et andet samfund.«

»Det stiller en række krav til tidens revolutionære ungdomsorganisation (SUF) at kunne opsamle ungdommen. Ikke mindst fordi den aktivistiske ungdom adskiller sig fra »voksne« mennesker i deres politiske kamp og har brug for at finde nogle udfoldelsesmuligheder i en selvstændig ungdomsorganisation.«

»SUF har (...) til dels formået at skabe en forståelse for vigtigheden af bevægelsesarbejdet med selvstændige ungdomskrav gennem elev- og studenterbevægelsen. Samtidig ser vi dog en tendens til, at arbejdet i netop denne bevægelse bliver betragtet som en selvstændig politisk aktivitet, som er afskåret fra arbejdet i SUF.

Det betyder, at vi nogle gange kun er

socialister, når vi er i SUF, og glemmer at være det, når vi er i skole.«

»Den store udskiftning i SUF betyder, at rigtig mange unge får muligheden for at lære af egne erfaringer og at tage ledelsesansvar. Dermed selvfølgelig ikke sagt, at alle fejl skal begås igen – slet ikke. SUF skal i høj grad forsøge kollektivt at opsamle erfaringerne i organisationen, hvor de er gjort.«

»Når de uformelle strukturer bliver udbredte i en organisation bliver det mindre gennemsigtigt, hvor magten i reelt set ligger. I SUF rummer derfor en dobbeltheds: på den ene side er det relativt nemt at få en tillidspost i fx ledelsen, men på den anden side det uklart præcist hvilket mandat ledelsen sidder på.«

»En demokratisering af SUF er nødvendig. Ledelsen bør i højere grad melde sit politiske mandat klart ud, således at organisationen kan tage stilling hertil. Det politiske mandat vil give medlemmerne et reelt valg i forhold til hvilken ledelse, der skal repræsentere dem. Men samtidig vil det også skærpe vores profil udadtil i den politiske kamp. Hvis vi skal fremstå som alternativet skal vores budskab være klart og vores handlinger fokuserede.«

»SAP er en revolutionær organiseret strømning, der diskuterer og arbejder i opbygningen af SUF og Enhedslisten. (...) De erfaringer som vi har gjort gennem dels SAPs historie, dels vores internationale organisering, kan vi bruge til at hjælpe SUF fremad. Udviklingen mod en stærk revolutionær ungdomsorganisation, der kan radikalisere og koordinere de unges kampe på tværs af landet kræver perspektiv og visioner. Vi mener at vi i SAP kan bidrage til hertil.«

Teksten »Perspektiver for SUF« vil kunne bestilles på sap@sap-fi.dk, og den vil snarest kunne downloades på www.sap-fi.dk.

Artiklen er redaktionens forkortede udgave af SAP's landsledelses ugekommentar fra

Du kan få ugens kommentar fra SAP's forretningsudvalg i din mailbox ved at sende en mail til sap@sap-fi.dk

Heiligendamm here we come – *og vi har inviteret os selv*

Lederne af de mest magtfulde nationer mødes årligt for at ligge planer for verdens fremtid. En plan som vi andre ikke kan være med til at bestemme. Men inviterer man verdens magthavere, inviterer man også modstanden mod deres verdensorden.

AF NIKOLAJ VILLUMSEN

Når lederne af verdens syv førende industrinationer og Rusland mødes i Rostock d. 2. juni, vil vi ankomme i tusinder og titusinder. Bevægelsen for globalisering fra neden eller globaliseringsbevægelsen. Med demonstrationer, blokader, happening og modtopmøde vil bevægelsen vise sin modstand til den nyliberalistiske globalisering. Går alt vel for statslederne vil de sidde bag den nyopførte mur og med sikkerhed til 300 mio. kroner omkring sig. En symbolik der taler sit eget sprog.

På den anden side af muren

Uden for vil demonstranterne have to klare mål. For det første vil de være et levende bevis på den globale modstand mod den firmastyrede globalisering, som er skudt frem i løbet af de sidste 10 år. For det andet vil de på forskellige måder gøre deres bedste for at forstyrre mødet og sætte en anden dagsorden. Udgangspunktet for denne bevægelse kommer fra den amerikanske by Seattle, hvor det i 1999 lykkedes en mangfoldig blanding af aktivister at blokere og forsinke Verdenshandelsorganisationens (WTO) møde midt i byen. Siden har intet topmøde gået stille hen. Hver gang de globale nyliberalistiske organisationer stikker hovederne sammen, gør globaliseringsbevægelsen det også. Om det er WTO,

HVAD ER G8?

G8 eller Gruppen af 8 er en koalition af otte af verdens førende industrialiserede nationer: Frankrig, Tyskland (Vesttyskland indtil 1990), Italien, Japan, England, USA (dette hed G6 fra 1975), Canada (G7 i 1976) og Rusland (der ikke deltager i alle samlinger). Højdepunktet for G8 er et årligt økonomisk og politisk topmøde for regeringslederne.

EU eller G8, så er vi der. Göteborg, Genova, Prag og ved EU-topmødet i København i 2001. Derfor er lande uden demonstrationsrettigheder eller øde landområder, som det ved Heiligendamm ved Rostock, blevet ledernes tilflugtssteder. I år vil muren formentlig forhindre, at lederne bliver forstyrret.

Hvem byder op til dans?

Kaster man et blik over de deltagende, er det venstrefløjen bredt man skuer over. Greenpeace og andre miljøgrupper, fredsorganisationer, anti-racistiske bevægelser, lokale fagbevægelser, og politiske partier. Fra tysk side er der tale om venstrefløjen med De Grønne, samt dele af den socialdemokratiske ungdom. Det er en bred gruppe, der slår sig sammen for at vise alverden, at globaliseret modstand kan skabe et alternativ til den nuværende uorden.

Hvorfor global?

Ny teknologi og specielt billigere transportomkostninger har medført at konkurrencen i vid udstrækning er blevet global. Arbejdere på hele kloden konkurrerer med hinanden og store firmaer rækker langt udover mange nationalstaters formåen i deres magt og væld. Uanset om du arbejder med IT eller på et slagteri, kan du mærke den kolde ånde af globaliseringen i nakken. Arbejdsgiverne søger mod den størst mulige profit, for at klare sig i den internationale konkurrence. Det er et internationalt kapløb, hvor der konkurreres på

DET SKER I ROSTOCK

Juni 2007

2. Massedemonstration
- 2-8. Teltlejr
3. Åbningsbegivenhed
4. Aktionsdag for flygtninge og indvandrere
5. Aktionsdag mod militær, krig og tortur
- 6-8. Modtopmøde
- 6-7. Blokader mod topmødet
7. »Music and messages«, Koncert med Herbert Grönemeyer

Links:

www.heiligendamm2007.de
www.block-g8.org
www.g8-2007.de
www.g8-germany.info

dårlige arbejds- og miljøforhold og lave lønninger. Taberne bliver den almindelige lønmodtager, hvis del af samfundskagen smuldrer til fordel for profitten. Klassekampen er blevet global.

Globaliseringen er ikke kun en økonomisk realitet, men også en politisk: nyliberalismen. Overalt sætter internationale institutioner og regeringsledere nedskæringer i den offentlige service og social usikkerhed på dagsordenen. Fagbevægelser bekæmpes og dyrt vundne rettigheder svinder bort.

Udfordringen for os

Globaliseringen har ikke skabt et grundlæggende anderledes samfund, men ændret forudsætningen for at føre klassekamp. Internationalisme er tvingende nødvendigt for at opnå forbedringer lokalt. Hvis vi vil vende det negative ræs mod bunden hvad angår sociale rettigheder, skal styrke forholdet mellem kapitalen og os andre ændres til vores fordel. De kampe som arbejderbevægelserne med vari-

erende succes har ført i nationalstaterne, skal nu kæmpes på gængse global grund.

De samme kampe, vi fører hver dag for velfærd, mod nedskæringer og for at multinationale selskaber skal betale til fællesskassen, har nu fået en international dimension, hvor specielt fagbevægelsen tvingende nødvendigt må tage kampen op mod en internationalt organiseret kapital. Det åbner for mange spørgsmål. Hvem skal vi stille krav til? Kan vi bruge institutioner som FN, WTO eller EU til noget? Hvordan bliver fagbevægelsen hand-
lekræftigt globalt? Skal

vi boykotte eller købe fair trade, og hvordan skal vi præge bevægelsen? Et skridt på vejen til at besvare de spørgsmål bliver kampnekonferencen (se faktaboks), men det må også hvile på en opsamling af de erfaringer, vi gør os hen ad vejen.

Vores pointer

I SUF og Enhedslisten er vi klare omkring pointerne for at skabe bedre forhold globalt. Vi vil ikke en tilbagevending til nationalstatsniveau, men en progressiv globalisering. Her spiller fagbevægelsen en altafgørende rolle for at ændre styrkeforholdet mellem kapital og arbejderklasse. Den nyliberale globalisering er ikke en nødvendighed, men en politisk beslutning. Vi vil internationale aftaler, der sikrer arbejderrettigheder og forbedrer miljøet.

Gennem forårets kampagner i både SUF og Enhedslisten, forsøger organisationerne med hver deres målgruppe at sætte kampen for en social globalisering på dagsordenen i Danmark. Begge organisationer har

prioriteret den faglige vinkel højt, og det er lykkedes SUF at få støtte til kampagnen på 40.000 kroner fra LO. Grunden til en ny tradition er forhåbentlig lagt. Målet for Enhedslisten har fra starten været klart: 1.000 medlemmer og venner skal afsted til demonstrationen 2. juni i Rostock. Der arbejdes i tæt parløb med SUF for at få dette til at blive en realitet. Ved demonstrationen er målet at give deltagerne en uforglemmelig oplevelse af at være del af en global bevægelse. Den 2. juni skulle det gerne blive umuligt at overse, at SUF og Enhedslisten har sat gang i kampen for en anden globalisering. Vores globalisering.

Tjek hjemmesiderne www.Glob-blog.dk
www.SocialistiskUngdomsfront.dk

Nikolaj Villumsen er medlem af SUF og Enhedslisten. Han er aktiv i SUFs globaliseringskampagne og har i mindre omfang været med i Enhedslistens.

G8-KONFERENCE

»Globale rettigheder – ikke global konkurrence«

Den 19. maj 2007 er Enhedslisten initiativtager til en konference om alternativerne til den nyliberalistiske globalisering.

Fagforeningsaktivister fra Kina, USA og Danmark vil lægge op til en debat af alternativer og strategier. Danske politikere fra Folketinget og Europaparlamentet vil diskutere, hvordan man fra politisk hold kan medvirke til at stoppe det sociale kapløb mod bunden og begrænse de multinationale selskabers magt.

Lørdag den 19. maj 2007
kl. 12.00-16.00
Arbejdermuseets Festsal
Rømersgade 22
1362 København K

Du skal ikke tilmelde dig
– bare duk op!

Langt om længe:

»Kritiske noter« af Che Guevara

Vi har ventet længe, meget længe, på udgivelsen af denne bog¹. Den består af kritiske noter til »Håndbog i Sovjetunionens politiske økonomi« (den spanske udgave). Che Guevara skrev disse noter under sit ophold i Tanzania og Prag i 1965-66, efter hans fejlslagne mission til Congo, og før hans afrejse til Bolivia.

AF MICHAEL LÖWY

I årtier var dette dokument »ikke tilgængeligt«. Efter Sovjetunionens sammenbrud fik enkelte cubanske forskere adgang til at læse det, men uden tilladelse til at tage noter. Først nu, 40 år efter de er skrevet, er det blevet besluttet at udgive disse noter i Cuba, i en udvidet udgave, som også indeholder andet hidtil publiceret materiale: et brev fra Che til Fidel Castro i april 1965, som udgør bogens prolog, noter om Marx og Lenins skrifter, et kapitel med noter fra samtaler mellem Guevara og kolleger i Industriministeriet (1963-65) – som allerede delvist var udgivet i Frankrig og Italien, breve til forskellige personer (Paul Sweezy, Charles Bettelheim) og uddrag af et interview med den egyptiske avis El-Taliah (april 1965).

Hvorfor er disse noter af Guevara ikke udgivet før? Man kan til nød forstå, at der var (dårlige) »diplomatiske« forklaringer på at holde dem hemmelige. Men efter 1991? Hvilken »fare« udgør disse noter?

Denne hemmeligholdelse er virkelig mærkelig.... Hvem bestemte, at de skulle gemmes væk? Hvem gav til sidst grønt lys til udgivelsen? Bogens forord, af Maria del Carmen Ariet Garcia, fra Center for Che Guevara Studier i Havanna, giver ingen forklaring, men konstaterer blot, at »dette dokument har i årevis været blandt de mest savnede« af Che.

Forstod ikke stalinismen

Lad os starte med begrænsningerne: Che forstod ikke spørgsmålet om stalinismen på dette tidspunkt. Vi ved ikke, om hans tanker udviklede sig i 1966-67. Han forklarede Sovjetunionens blindgyder i 1960'erne med.... Lenin's NEP-politik! Ganske vist mente han, at hvis Lenin havde levet længere – han noterede ironisk, at Lenin begik den fejltagelse at dø – så ville han have rettet op på de værste konsekvenser af denne politik.

Men han var overbevist om, at NEP-politikens indførelse af kapitalistiske elementer førte til de ulyksalige tendenser, som kunne observeres i Sovjetunionen i 1963, og som

trak i retning af en genoprettelse af kapitalismen. Nogle af Guevaras kritikpunkter af NEP er ikke uden interesse, og til tider falder de sammen med den kritik, som Venstreoppositionen rejste i 1925-27: F.eks. når han bemærker, at »kadrerne allierede sig med systemet og etablerede sig som en privilegeret kaste«. Man spørger sig selv, om han mon ikke havde læst Trotskij, som overhovedet ikke er nævnt i noterne...

Stalinismens forbrydelser

Men denne historiske hypotese, som gør NEP ansvarlig for de pro-kapitalistiske tendenser under Brezhnev, er åbenlyst ikke særlig anvendelig. Den ser ganske enkelt bort fra stalinismen og de kolossale forvridninger, som stalinismen skabte i Sovjetunionens økonomiske, sociale og politiske system.

Vi finder få referencer til Stalin i disse noter. En af dem er ganske kritisk: »den frygtelige historiske forbrydelse hos Stalin: at have behandlet kommunistisk opdragelse med foragt og skabt en ubegrænset autoritets-

kult«. Det er meget præcist, men en smule utilstrækkeligt til at gøre det ud for en analyse.

Socialisme i et land

Hovedparten af Guevaras kritik af den sovjetiske håndbog falder snævert i tråd med hans økonomiske skrifter fra årene 1963-64, som vi allerede kender fra den polemik, hvor både Charles Bettelheim (mod Guevara) og Ernest Mandel (som støttede ham) deltog: forsvar for en central planlægning imod værdiloven og imod »selvforvaltede fabrikker«, dvs. dem, som var selvstændige og fungerede efter markedsløven; forsvar for kommunistisk opdragelse overfor individuelle økonomiske incitamenter,

Han var også bekymret, og med god ret, for de materielle opmuntringer til fabrikslederne, som han så som en kilde til korruption.

Vi finder også en kritik af fraværet af internationalisme i den sovjetiske handelspraksis – ulige bytte med afhængige lande – og følgende meget centrale konstatering: »Man kan ikke opbygge kommunismen i et enkelt land«. Lenin, bemærkede Che, »bekræftede klart revolutionens universelle karakter, hvilket senere blev benægtet« – en åbenlys reference til »socialisme i et land«, men heller ikke her bliver der sat spørgsmålstegn ved stalinismen.

Anklaget for trotskisme

Trotsky er fraværende i Ches noter, men vi finder en interessant reference til ham i debatterne i Industriministeriet: Man kan ikke ødelægge meninger med et stokkeslag, det ville være døden for enhver fri udvikling af intelligens. »Det er indlysende, at vi kan lære en række ting fra Trotskij tanken«, selv om hans senere handlinger har været en fejltagelse. Guevara tilføjer ironisk, at sovjetlederne anklagede ham for trotskisme, og

mærkede ham som en anden »San Benito« – det vil sige den klædedragt, som man under den spanske inkvisition iklædte kættere, før de blev brændt.

Guevara forsvarer korrekt planlægning som den centrale akse i den socialistiske opbygningsproces, fordi den »befrier mennesket fra afhængigheden af en økonomisk ting«. Og han anerkender – i brevet til Fidel! – at »arbejderne deltager ikke i udarbejdelsen af planen« i Cuba.

Demokratisk planlægning

Hvem skal planlægge? Debat-ten i 1963-64 svarede ikke på dette spørgsmål. Det er på dette emne, at vi finder de mest interessante udvikling i de kritiske noter fra 1965-66. Masserne, skriver han, må deltage i formuleringen af planen, mens dens udførelse er et rent teknisk spørgsmål.

I Sovjetunionen havde de, efter hans mening, erstattet begrebet om planen som »de bevidste massers økonomiske beslutning« med en narresut, hvor den økonomiske løftestang afgør alting. Masserne, insisterer han, »må have mulighed for at afgøre deres egen fremtid, og bestemme, hvor meget der skal gå til akkumulation og hvor meget til forbrug«; økonomisk teknik må operere med disse tal – besluttet af folket – og »massernes bevidsthed må sikre deres fuldførelse«. Dette emne vender tilbage flere gange: arbejderne, skriver han, folket som helhed, »vil tage beslutning om landets store problemer (vækstraten, akkumulation/forbrug)«, selv om selve planen vil være et resultat af specialister.

Et vigtigt skridt

Vi kan kritisere, at denne adskillelse mellem de økonomiske beslutninger og deres udførelse er for mekanisk, men med disse formuleringer kom-

mer Guevara væsentligt tættere på ideen om demokratisk socialistisk planlægning, sådan som f.eks. Ernest Mandel formulerede det.

Guevara drog ikke alle de politiske konklusioner heraf – demokratisering af magten, politisk pluralisme, organisationsfrihed – men vi kan ikke se bort fra betydningen af denne nye vision for økonomisk demokrati.

Vi kan opfatte disse noter som et vigtigt skridt i Guevaras vej hen imod et kommunistisk/demokratisk alternativ til den stalinistiske sovjetiske model; en vej som blev brudt af bolivianske mordere i CIA's tjeneste i oktober 1967.

Note

1 Ernesto Che Guevara: *Apuntes criticos a la Economia Politica*, Ocean Press, Editorial de Ciencias Sociales, Havana, 2006, 397 sider.

Artiklen er oversat af Åge Skovrind

Michael Löwy (født 1938 i Brasilien) er sociolog og forskningsleder på det Nationale Videnskabelige Forskningscenter i Paris (CNRS). Blandt hans mange bøger er The Marxism of Che Guevara, Marxism and Liberation Theology, Fatherland or Mother Earth? og The War of Gods: Religion and Politics in Latin America.

LATINAMERIKA

Massive protester mod Bush

Titusinder demonstrerede i Sao Paolo, mens der var flere dage med demonstrationer og gadekampe i Colombia, da Bush besøgte fem latinamerikanske lande.

Det skulle have været en charme-offensiv over for de allierede i Brasilien, Mexico, Colombia, Guatemala og Uruguay. I stedet blev Bush' tur anledning til massive protester over hele kontinentet, efterhånden som han kom frem.

Besøgene faldt sammen med, at Venezuelas præsident, Hugo Chavez, var på officielt besøg i Argentina og Bolivia. Og Chavez benyttede lejligheden til at tale til et anti-Bush møde for 40.000 mennesker i en sportshal i Buenos Aires.

Både i Brasilien og i Colombia blev demonstrationerne mod Bush mødt med en hårdhændet indsats fra militærpoliti, og det udviklede sig til voldsomme gadekampe.

I Brasiliens største by og finansielle centrum, Sao Paolo, demonstrerede mellem 10.000 (politiets tal) og 30.000 (arrangørernes) mod Bush. Da en del af demonstrationen gik ind på forbudt område, kom det til kamp. Nogle hundrede demonstranter kastede sten og blev mødt med tåregas og gummikugler fra militærpolitiet.

Forinden havde tusinder af bønder besat kontorer rundt omkring i Sao Paolo i protest mod USA og de store, amerikanske agrokemiske-koncerner. Andre havde kastet sten mod det amerikanske konsulat.

Arbejderpartiet PT, hvor præsident »Lula« da Silva kommer fra, var sammen med mange andre venstrefløjs-organisationer med til at arrangere de store protester.

Protesterne handlede næsten alle steder om modstand mod krigen i Irak og imod »war on drugs«-strategien, der er en egentlig krig mod narkohandlere og kokabønder, og som er ekstrem upopulær i Latinamerika. I Mexico fik protesterne en ekstra dimension, fordi amerikanske statsstøtte til biobrændsel har fået majspriserne til at eksplodere i Mexico.

ITALIEN

Støtte til Prodi i Afghanistan

Med 180 stemmer for, 2 imod og 132 undlader godkendte det italienske Senat den 27. marts den italienske regerings udenrigspolitik. Støtten gælder bl.a. 1.800 italienske soldaters deltagelse i NATO's krig i Afghanistan.

Afstemningen blev set som en vigtig test for Prodis regering, som trådte tilbage i februar efter et nederlag i samme Senat. Dengang valgte Prodi at gøre regeringens overlevelse afhængig af samtlige stemmer fra sin skrøbelige koalition. Kort efter vandt han dog en ny tillidsafstemning.

Denne gang afspejlede stemmeafgivningen en splittelse inden for centrum-højreoppositionen. Unionen af kristelige demokrater (UDC) støttede regeringen, mens tre andre partier undlod. Støtten fra UDC og fire såkaldte livstids-senatorer opvejede en håndfuld manglende eller fravæ-

rende stemmer fra Prodis egen lejr.

Den eneste venstrefløjs-stemme imod regeringen kom fra Franco Turigliatto – en af de senatorer, som har været under heftig beskyldning for at vælte regeringen, fordi han stemte imod regeringens udenrigspolitik i februar. Turigliatto, som er medlem af Fjerde Internationale og valgt for Rifondazione Comunista, blev umiddelbart derefter ekskluderet fra Rifondazione.

PAKISTAN

Advokater udfordrer regimet

Omkring 5.000 advokater med sympatisører demonstrerede 21. marts og advarede om, at de ikke indstiller protesterne, før det lykkes at tvinge general General Pervez Musharraf til at trække fyringen af chefdommer Iftikhar Chaudhry tilbage. Advokaterne har taget initiativ til en Alliance for Genoprettelse af Demokratiet, som har skabt den største krise for regimet i årevis.

Fyringen af chefdommeren blev begrundet med misbrug af embedet, men opfattes af mange som en politisk fyring, fordi Chaudhry har udfordret Musharrafs regime. Chaudhry har advaret om, at han ikke vil acceptere valgfusk senere i år og bebudet en afdækning af korrupsion i regeringen i forbindelse med privatisering af Habib Bank.

Labour Party Pakistan (LPP) bakker aktivt op bag den voksende demokratibevægelse. Af hensyn til de planlagte demonstrationer udskød partiet sin kongres, som skulle have været afholdt i Lahore den 24-26. marts.

Partiets generalsekretær, Farooq Tariq, meddelte, at LPP i stedet ville organisere en protestmarch mod militariseringen af Pakistan i Lahore i

tilknytning til advokaternes aktioner, og at LPP-aktivister arrangerede lignende aktioner i Karachi, Peshawar, Gilgit, Moro og Multan.

Tariq hilste det også velkommen, at Alliancen for Genoprettelse af Demokratiet vil lancere en landsdækkende bevægelse mod regimet. LPP vil bakke op om Alliancens demonstrationer, hvor det er muligt. Han påskønnede samtidig Alliancens beslutning om ikke at alliere sig med religiøse fundamentalister. »Den Forenede Aktionsfront MMA, som er den vigtigste alliance af religiøse kræfter i Pakistan, har samarbejdet med militærregimet på afgørende tidspunkter. De vil falde tilbage i samme rolle i de afgørende øjeblikke,« sagde Tariq.

ISRAEL

Generalstrejke gav gevinst

En én-dags generalstrejke for udbetaling af løn til offentlig ansatte førte til sejr og kompensation til tusinder af arbejdere. Der var lukket for luft-havne og jernbaner, og de offentlige arbejdspladser lå øde, da 400.000 gik i strejke den 21. marts. Efter forliget begyndte arbejderne så småt at vende tilbage efter den otte timer lange generalstrejke – nogle hurtigt, og andre.

Striden stod mellem fagforeningen Histradut og staten pga. manglende lønudbetalinger i den offentlige sektor. Forliget førte til øjeblikkelig kompensation til de berørte arbejdere.

»Strejken er slut, og lønnen vil blive udbetalt i løbet af en dag eller to,« sagde Ofer Eini, formand for Histradut ifølge dagbladet Haaretz.

Fagforeningen skal dog ifølge aftalen selv lægge ud. For første gang bliver strejkekasserne åbnet for medlemmer, der ikke er i strejke. Pengene

går til en fond, og Histradut skrev ikke under på aftalen, før de havde set bevis for, at regeringen var i gang med at udbetale lønnen.

FRANKRIG

18 dages strejke slutter i Marseille

Arbejdere i Marseilles havn gik tilbage på jobbet efter at have lukket en af verdens største oliehavne i 18 dage. Havnearbejderne i Marseilles lukkede verdens tredjestørste olie-havn i 18 dage,

før de gik tilbage i arbejde efter en strid om, hvem der skulle stå for olie-havnen – havnearbejderne eller energiselskabet Gaz de France.

Strejken sluttede først den 31. marts, da fagforeningen og olieselskabet blev enige om, at det er havnearbejderne, der fremover skal laste og læsse olie i Marseilles.

Mindst 30 olietankere hobede sig op ud for Marseilles, fordi strejken forhindrede skibene i at dokke.

Marseilles er terminal for adskillige raffinaderier i Frankrig, Schweiz

og Tyskland. Var strejken fortsat blot få dage længere, ville det have ført til alvorlig mangel på olie og stop i produktionen.

IRAN

Parlamentet blokeret i Teheran

På kvindernes internationale kampdag blokerede 10.000 lærere parlamentet. Det skete blot tre dage efter at en landsdækkende lærerstrejke bredte sig og blev til den største arbejdskamp i nyere tid.

Manglende udbetaling af løn førte den 5. marts til, at 100.000 lærere gik i strejke. Den 8. marts blokerede 10.000 parlamentsbygningen i Teheran for retfærdighed og højere løn.

»Regimet har hele vejen igennem nægtet at møde deres krav. Den 8. marts viste mange studenter og kvindebevægelsen sin solidaritet med lærerne,« siger Organisationen for Kvindernes Frigørelse. Lærerprotesten smeltede sammen med en 8. marts demonstration og en studenterdemonstration fra Teherans Universitet.

Få dage før - den 5. marts - lukkede en lærerstrejke skoler over hele landet. Protesterne bredte sig til industrien og blev angiveligt til den største arbejdskonflikt i de seneste år. Lærerne siger selv, at der ikke stod fagforeninger bag, men at budskabet bredte sig fra mund til mund. Fagforeninger er hårdt undertrykt i Iran, og derfor er de som regel svage og uorganiserede.

Vandkrisen i Gaza

Den politiske retorik og hyppige vold i den israelsk-palæstinensiske konflikt skjuler ofte underliggende miljøproblemer, som – hvis de forbliver uløste – kan udgøre en endnu større trussel mod den palæstinensiske befolknings fremtidige velfærd end selv de israelske bomber og kanoner.

AF ALICE GRAY

Miljømæssige forringelser truer med at underminere en fremtidig palæstinensisk stats levedygtighed og skabe forhold, som vil umuliggøre liv i mange dele af de palæstinensiske områder.

Mange miljøproblemer bliver fremskyndet og forværret af besættelsesmagtens praksisser, der forhindrer en hensigtsmæssig forvaltning af miljøet. Dette problem er sat på spidsen i Gaza i forbindelse med vandressourcerne og den fortsatte militære konflikt.

I 1994 overgik kontrollen over vandressourcerne i Gaza-striben med Gaza-Jerichoaftalen til det nydannede palæstinensiske selvstyre, og i 1995 oprettedes den Palæstinensiske Vandmyndighed. Den fik til opgave at styre vandforsyningen i de palæstinensiske områder.

På dette tidspunkt var det almindeligt anerkendt, at der var et alvorligt miljøproblem med Gazas grundvand. Ekspertes forudsagde, at hvis der ikke blev grebet ind, ville hele det

vandførende lag blive uanvendeligt omkring år 2000. Desuden var vandfordelingssystemet i en elendig forfatning, så op mod halvdelen af vandet gik tabt på grund af lækkende rør.

Derfor begyndte den Palæstinensiske Vandmyndighed med støtte fra internationale donorer (især De Forenede Staters Fond til International Udvikling, USAID) at udvikle en strategi for en bæredygtig udnyttelse af Gazas grundvand, og hyrede det rådgivende ingeniørfirma Metcalf & Eddy til at gennemføre en miljøundersøgelse og udarbejde en handlingsplan. Det blev til den såkaldte Coastal Aquifer Management Plan (CAMP), som blev fremsat i år 2000 med en tidshorisont på 20 år for genoprettelsen af balancen i vandsforsyningen.

Man forudså dengang også, at en endelig fred med Israel og en afklaring af de palæstinensiske vandretigheder på Vestbredden ville gøre det muligt at konstruere en stor rørledning mellem Vestbredden og Gaza og dermed sikre vandforsyningen til den voksende befolkning.

Der var forventet at CAMP, un-

der forudsætning af overholdelse af tidsfristerne i planen, ville føre Gazas grundvand tilbage til en positiv vandbalance i 2007.

I modsat fald ville forringelsen i mængden og kvaliteten af grundvandet bare fortsætte.

Uheldigvis blev CAMP først færdigudarbejdet i maj 2000 – netop før Al Aqsa Intifadaen (den 2. palæstinensiske opstand) brød ud i september.

Virkningen af konflikten

På trods af begyndende forsøg på at gennemføre planen og små fremskridt på visse områder, er der ikke opnået ret meget siden da. Antallet af landbrugsbrønde, mange af dem uregistrerede, er steget til ca. 4.000; forsyningen med vand fra Israel er i strid med Oslo-aftalerne faldet med ca. halvdelen fra 1998 til 2004; bygningen af det planlagte lokale afsaltningsanlæg stoppede i 2003, da en af arbejderne blev dræbt; og Gazas spildevandsanlæg er stadig fuldstændigt utilstrækkelige, således at 80% af spildevandet ledes urensset ud i miljøet (UNEP, 2003).

Desuden har missilangreb og indtrængen af israelsk militær gentagne gange beskadiget og ødelagt rørledninger, samtidigt med at vedligeholdelsespersonale er blevet arresteret, beskudt eller endog dræbt, mens de har forsøgt at foretage reparationer. Utilstrækkelige kloak- og rensningssystemer og beskadigelse af spildevands- og drikkevandsrørledninger

HANDLINGSPLANEN CAMP

De vigtigste elementer i CAMP indebærer en reduktion af mængden af vand, der pumpes op fra grundvandet til landbrug, samtidigt med at forsyningen af drikkevand til befolkningen forbedres ved at skaffe yderligere vand fra andre kilder end grundvandslaget. Blandt andet import af vand fra Israel, konstruktion af afsaltningsanlæg til havvand, og en forbedret spildevandsbehandling, der vil gøre det muligt at bruge spildevandet til vanding og til styret genopfyldning af grundvandslaget.

har gjort det muligt for kloakvand at forurene drikkevandsforsyninger, hvilke i mange områder har ført til en markant stigning i vandbårne sygdomme.

Fiaskoen i forsøget på at begrænse over-oppumpningen har ført til en indtrængen af havvand i grundvandslaget i en udstrækning der gør, at kun 10% af brøndene i 2003 producerede egentligt drikkevand (ifølge Verdenssundhedsorganisationen WHO's standarder). For nylig medførte den seneste israelske invasion af Gaza (Operation Sommerregn, juni 2006) uoverskuelige beskadigelser af vandforsyningen, samtidigt med at ødelæggelsen af Gaza Kraftværk påvirkede driften af de fleste brønde, pumpestationer og rensningsanlæg.

Kort sagt vakler Gaza på kanten af en humanitær og miljømæssig katastrofe og der er behov for resolut indgriben for at forhindre epedemier.

» Desuden har missilangreb og indtrængen af israelsk militær gentagne gange beskadiget og ødelagt rørledninger, samtidigt med at vedligeholdelsespersonale er blevet arresteret, beskudt eller endog dræbt, mens de har forsøgt at foretage reparationer.

OVERBEFOLKET OMRÅDE

Det grundlæggende vandproblem i Gaza skyldes overbefolkningen i området, der stammer fra tilstrømningen af flygtninge i 1948, hvor omkring 200.000 mennesker flygtede til Gaza fra Jaffa og Beersheva områderne i det, der nu er Israel. Før 1948 boede der kun 80.000 i Gaza, så befolkningstallet steg med 250 %. I dag er over tre-fjerdedele af Gazas anslåede befolkning på 1,4 millioner registrerede som flygtninge.

Gaza-striben er et meget lille landområde med et totalt areal på kun 360 kvadratkilometer. Den er beliggende oven på et lavt vandførende jordlag, der er sammenhængende med den israelske kysts grundvandslag mod nord. Vandet i laget løber fra nord til syd, således at udvindingen af vand i Gaza ikke påvirker vandforsyningen i Israel.

Situationen forværres yderligere af, at USAID for nyligt har trukket sig ud af den palæstinensiske vandsektor. De har standset alle igangværende projekter og lukket alle deres kontorer som led i en international bistandsembargo, der tilsigter at underminere den palæstinensiske Hamas-regering. Som med så mange andre internationale sanktioner og embargoer (som fx mod Irak) er resultatet af dette skridt en kollektiv afstraffelse af hver eneste mand, kvinde og barn i det ramte land.

Det er en klodset, uegnet og umoralsk metode til at presse regeringen til at lystre; og den rammer først og fremmest de svageste medlemmer af samfundet.

Mulighederne for at forbedre vandsituationen i Gaza er reelt uændrede siden år 2000. Det er nødvendigt at tilføje yderligere forsyninger. I øjeblikket gør de ustabile forhold i Gaza-striben det umuligt at gennemføre ingeniørprojekter i større målestok. Og de teknisk set mindre vanskelige muligheder for vandimport fra Israel eller Vestbredden er fyldt med politiske problemer.

Begge muligheder ville kræve et samarbejde med Israel: I det første tilfælde skulle det israelske vandselskab, Merkorot, levere vandet. I det andet skulle man bygge en rørledning tværs gennem det israelske territorium. Desuden ville det være nødvendigt at nå frem til en aftale om palæstinensiske vandrettigheder på Vestbredden. Vandsituationen på Vestbredden er næsten præcist modsat af den i Gaza, idet der er

» Mange lokalsamfund på Vestbredden lider i øjeblikket af alvorlig vandmangel, og 13 procent af befolkningen på Vestbredden er ikke forbundet til et vandsystem. Oslo-aftalerne fra 1990erne henviste definitionen af palæstinensiske vandrettigheder til de afsluttende statusforhandlinger, der endnu ikke har fundet sted.

forholdsvis rigelige vandressourcer i bjerggrundvandslaget og Jordan-floden, men der er meget lidt tilgang eller rettigheder til dem. Det skyldes, at palæstinenserne er blevet nægtet adgang til vandet i Jordan-floden siden 1967 og at 80% og bjerggrundvandet udnyttes af Israel.

Kontrollen over vandressourcerne var meget stram under den israelske administration (1967-1995), hvor der kun blev givet 23 tilladelser til nye brønde, og antallet af fungerende brønde rent faktisk faldt fra 413 i 1967 til 300 i 1983. Mange lokalsamfund på Vestbredden lider i øjeblikket af alvorlig vandmangel, og 13% af befolkningen på Vestbredden er ikke forbundet til et vandsystem. Oslo-aftalerne fra 1990erne henviste definitionen af palæstinensiske vandrettigheder til de afsluttende statusforhandlinger, der endnu ikke har fundet sted.

Afhængighedskrisen

Løsningen af Palæstinas vandproblemer altså helt afhængig af samarbejde fra Israels side. Passiviteten vil føre til en alvorlig miljøkatastrofe i Gaza og forsatte lidelser for mange af Vestbreddens vandhungrende lokalsamfund. Vandmangel undergraver også landbruget og forhindrer udvikling, med negative konsekvenser for den palæstinensiske befolknings fødevareforsyning og økonomiske velfærd.

En vurdering af sandsynligheden for israelsk samarbejde, gør det relevant at genkalde sig forskellige udtalelser fra israelske ledere gennem de senere år.

Yitzhak Rabin, tidligere premierminister for Arbejderpartiet, udtalte mens han var Israels forsvarsminister i 1980'erne, at Israel i løbet af de kommende 10 til 20 år ville skabe betingelser, der ville medføre naturlig og frivillig udvandring af flygtninge fra Gaza-striben og Vestbredden til Jordan. Det kan tænkes, at Rabin havde skiftet mening, da han foretog den historiske gestus at trykke Arafat i hånden og give Det palæstinensiske Selvstyre legitimitet. Det er muligt, skønt dele af Oslo-aftalerne, kunne give det modsatte indtryk, som f.eks. den minimale overførsel af overherredømmet til naturressourcer til palæstinenserne,.

Selv hvis Rabin ikke længere troede på flytningen af befolkningen væk fra Vestbredden og Gaza, så er det sikkert, at Ariel Sharon – arkitekten bag tilbagetrækningen fra Gaza – gjorde. For mange år siden forklarede han:

»Man bundter ikke bare folk, sætter dem på lastbiler og kører dem væk. Jeg er fortalende for en positiv politik, hvor man i praksis skaber forhold, der på en positiv måde vil anspore folk til at tage af sted«.

Olmert – Sharons politiske arving – har også for nyligt erklæret sin forpligtelse overfor idealet om »Eretz Israel« (Israels Land, red.), idet han sagde:

»Kun et menneske, i hvis sjæl Eretz Israel brænder, kender smerten ved at give slip på dele af vores historiske arv [tilbagetrækningen fra Gaza, red.]. Jeg troede og tror stadig til denne dag på vort folks evige og historiske ret til hele dette land«.

De udtalelser giver gennemgående det indtryk, at mange af de israelske ledere, mens de giver indtryk af indrømmelser til palæstinenserne, faktisk har fastholdt deres ideologiske binding til idealet om Eretz Israel fra floden og til havet. Derfor har de

OVERFORBRUG AF GRUNDVAND

Grundvandet under Gaza har et naturligt genopfyldningsniveau dels fra regnfald i selve området og dels fra den vandrette underjordiske tilstrømning fra Israel og Ægypten. Dette grundvand er den eneste kilde til ferskvand i Gaza-striben. I 1967, da Israel besatte Gaza, var det bæredygtige niveau for udnyttelsen af grundvandet allerede fuldt udnyttet. Siden da er efterspørgslen på ferskvand steget i takt med befolkningstilvæksten. Der blev ikke gjort noget seriøst forsøg på at udvikle en strategi for vandudnyttelsen under den israelske administration af Gaza-striben.

En omfattende oppumpning af grundvandet op til starten af 1990'erne medførte et faldende grundvandsniveau og en forringelse af vandkvaliteten. Overforbruget havde som konsekvens at havvand begyndte at trænge ind i ferskvandslaget. Tilsvarende var der kun begrænsede investeringer i vedligeholdelse og forbedringer af vandforsyningen i de palæstinensiske lokalområder i denne periode, til trods for de skatter, som palæstinenserne betalte til den israelske regering.

» Der er i realiteten tale om etnisk udrensning med andre metoder, som indebærer udbredte lidelser, sygdom og død. Det er tydeligt at levedygtigheden for den palæstinensiske stat og livsbetingelserne for det palæstinensiske folk systematisk bliver undergravet.

koncentreret deres politiske anstrengelser omkring skabelsen af forhold på jorden, som vil gøre livet for palæstinenserne umuligt, og således skabe de positive betingelser, som er nødvendige for på sigt at få folk til at forlade Gaza og Vestbredden.

Skabelsen af mini-Gazaer

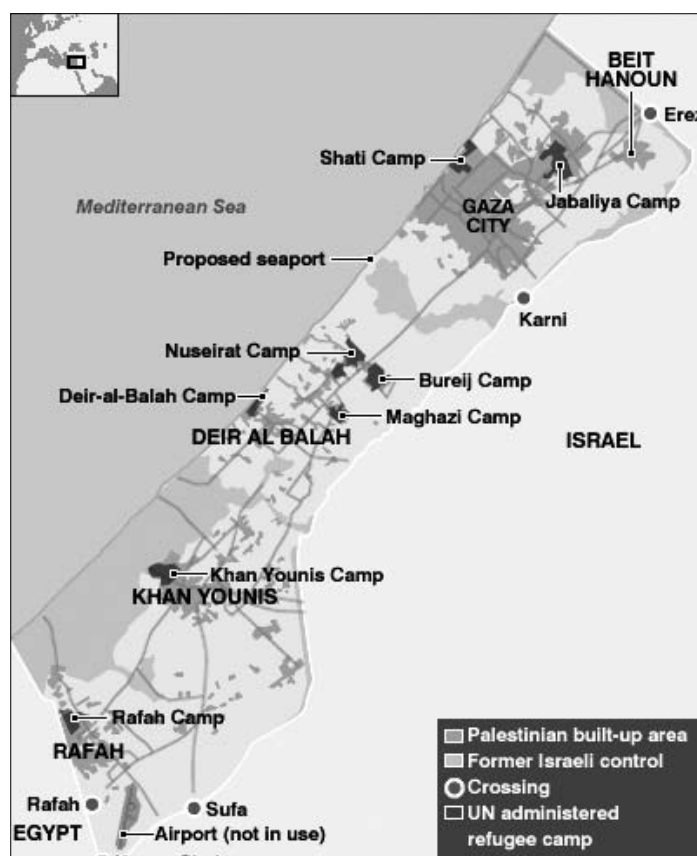
En nærmere undersøgelse af vandkrisen i Gaza illustrerer udmærket denne pointe. Hvis intet bliver gjort, vil der ikke være brugbare vandressourcer i Gaza, og det vil blive umuligt at leve der. Intet kan udrettes hvis ikke Israel samarbejder.

Selv hvis Israel ikke med vilje har skabt vandkrisen i Gaza, passer den temmelig godt med zionistiske udvidelsesambitioner om at lade udviklingen fortsætte og forhindre meningsfulde handlinger, der ville kunne løse problemerne. Der foregår i øjeblikket en dannelse af en række »Bantustan« områder [Bantustan – områder i Sydafrika beholdt den sorte befolkning, red.]. De skabes gennem konfiskering af jord, udvidelse af bosættelserne og opførelsen af »Beskyttelsesmuren«. Befolkningen bliver løbende mere urbaniserede og tilgangen til res-

sourcer som vand og jord bliver stadig mere begrænset. Det som reelt sker, er dannelsen af en række mini Gazaer på Vestbredden. Som illustration af dette kan nævnes, at bygningen af Muren i den nordlige del af Vestbredden førte til ødelæggelsen af 25 brønde og isoleringen af yderligere 50, hvorved man afskar mange områder fra deres eneste vandforsyning og ødelagde det kunstvandede landbrug. Et skøn forudsiger, at når Muren er færdig vil den isolere palæstinenserne fra 65% af deres vandressourcer (CAABU, 2003), skønt der hersker så megen usikkerhed om Murens endelige placering, at alle forudsigelser er usikre. Der vil blive skabt en række stærkt urbaniserede samfund, med dårlige økonomiske og sociale betingelser samt utilstrækkelige ressourcer til fortsat at kunne eksistere. Dette er et udtryk for Sharons positive politik.

Der er i realiteten tale om etnisk udrensning med andre metoder, som indebærer udbredte lidelser, sygdom og død. Det er tydeligt at levedygtigheden for den palæstinensiske stat og livsbetingelserne for det palæstinensiske folk systematisk bliver undergravet.

Situationen er endnu ikke kommet til et »point of no return«. Når man tager Israels fordele i den aktuelle udvikling og den presserende nødvendighed i at forhindre katastrofen i Gaza i betragtning, er det imidlertid klart, at en international intervention er nødvendig for at beskytte det palæstinensiske folks menneskerettigheder og forhindre en humanitær og miljømæssig katastrofe.

Gaza-striben 2006

Offensiv mod de Tamilske Tigre skaber humanitær katastrofe

Hundredtusinder er på flugt fra krigen. Chauvinistisk hetz, forsvindinger, mord – og militærbudgettet – eskalerer.

AF ÅGE SKOVRIND

I løbet af det seneste år er krigen mellem de Tamilske Tigre og den srilankanske regering igen brudt ud i lys lue. Efter våbenhvileaftalen i februar 2002 fulgte en periode med relativ fred. Men den ny regering har pisket en nationalchauvinistisk stemning op i landet og genoptaget en militær offensiv mod de Tamilske Tigre i landets nordlige og østlige dele.

Først og fremmest fra Batticaloa-distriktet i det østlige Sri Lanka er tusindvis af civile på flugt og slutter sig til de hundredtusinder interne flygtninge i landet. Udover den væbnede konflikt var Sri Lanka et af de lande, der blev hårdest ramt af tsunamien i de-

cember 2004. Mere end 30.000 mennesker mistede livet, og 520.000 blev hjemløse.

Krigsregering

Efter at præsident Mahinda Rajapaksa kom til magten i november 2005 er volden eskaleret. Han vandt valget på et krigsråd om »et forenet Sri Lanka« og modsætter sig enhver aftale om magtdeling med de Tamilske Tigre. Militærudgifterne er budgetteret til en fordobling fra 2006 til i år.

Områderne i nord og øst, som kontrolleres af Tigrene, er genstand for luft- og artilleribombardementer fra det srilankanske militær.

Desuden etablerer regeringshæren blokader, som forhindrer fødevareforsyninger og andre livsfornödenheder i at komme ind. Tamilske civile er blevet myrdet af regeringstropper og regeringstro

mitiser.

I december 2005 blev det tamilske parlamentsmedlem Joseph Pararajasingham skudt ned under en gudstjeneste. Vidner så morderne søge tilflugt i en militærbase. Samme måned blev hans suppleant, formanden for det Tamilske Folks Forum i det nordøstlige Trincomalee-distriktet, også skudt ned.

Selv om myndighederne var indblandet i begge mord, fik det ingen konsekvenser for regeringen fra det internationale samfund. Men da de Tamilske Tigre svarede igen med et selvmordsangreb mod militærets hovedkvarter, indførte EU et totalforbud mod Tigrene og satte dem på listen over terrororganisationer.

Chauvinistisk hetz

I den regeringskontrollerede del af landet er over 2.000 personer forsvundet i løbet af de sidste otte måneder, først og fremmest tamiler. Pro-tamilske aktivister, bl.a. fra Fjerde Internationales organisation NSSP, er udsat for hetz og forfølgelse fra statsstøttede singhalesisk-chauvinistiske kræfter.

Blandt de seneste ofre er det tamilske parlamentsmedlem Nadarajah Raviraj, som i november sidste år blev skudt ned i hovedstaden Colombo ved højlys dag. Han var en populær politiker også blandt det

Billedtekst

singhalesiske flertal og samarbejdede med venstrefløjen og progressive grupper i den singhalesisk-dominerede sydlige del af landet imod forsvindinger og overgreb.

Konfliktens baggrund

Siden briterne forlod Sri Lanka i 1948 har øen været regeret af det singhalesiske flertal. En af de første handlinger fra regeringen efter uafhængigheden var at fratage de tamilske plantagearbejdere deres borgerlige rettigheder. Disse arbejderes forfædre var importeret til Sri Lanka fra Indien af briterne i det 19. århundrede for at arbejde på kaffe- og teplantagerne. Trods at deres familier havde levet i Sri Lanka i flere generationer, blev en million mennesker defineret som »indere« og nægtet et srilankansk statsborgerskab.

Statsborgerskabsloven berørte ikke direkte hovedgruppen af tamiler, hvis forfædre havde levet i den nordlige og østlige del af Sri Lanka i årtusinder. Men den blev snart fulgt op af nye love, som berørte alle tamiler.

Modstand

Den forøgede undertrykkelse skabte en voksende tamilske national bevidsthed. De Tamilske Tigre (LTTE) blev dannet i 1972 og gennemførte deres første aktion i 1978. I 1977 vandt den Forenede Tamilske Befrielsesfront 17 pladser i parlamentet på et krav om selvbestemmelse for tamilerne. Da dette krav blev mødt med brutal undertrykkelse fra myndighederne, begyndte mange unge at ty til væbnet modstandskamp. Efter en nedslagtning af omkring 3.000 tamiler i 1983 voksede tilslutningen til LTTE markant, og Tigrene vandt bred anerkendelse i den tamilske befolkning.

Fredsforhandlinger

Der har gennem årene været flere forsøg på at afslutte konflikten på fredelig vis. Våbenhvilen i 2002, som kom i stand med mægling fra FN under norsk ledelse – var det længst-

APPEL

Tidsskriftet Socialist Resistance har, i samarbejde med Fjerde Internationale organisation i Sri Lanka, lanceret denne appel til regeringer og internationale institutioner, som støtter regeringen i Sri Lanka.

Nej til krig i Sri Lanka

– Støt det tamilske folks ret til selvbestemmelse

Den srilankanske regering fører en uerklæret krig mod det tamilske folk, som i mere end to årtier har kæmpet for sin legitime ret til selvbestemmelse. Mahinda Rajapaksa's regering, som blev valgt i november 2005 på et singhalesisk-chauvinistisk grundlag, har konsekvent brudt våbenhvileaftalen fra 2002 og har gennemført luftbombardementer som var eksplicit forbudt ifølge aftalen. I august ødelagde det srilankanske luftvåben et børnehjem i Sencholai og dræbte 50 børn. Antikrigs-oppositionen er under voldsomt pres. Det tamilske parlamentsmedlem Nadaraja Raviraj blev skudt ned i Colombo den 9. november, og andre aktivister har været udsat for alvorlige trusler. International støtte til Mahinda-regimet er afgørende for, at det kan fortsætte disse krigsspekulationer. Den srilankanske hærledelse bliver trænet af den britiske militærskole i Sandhurst, mens de Tamilske Tigre bliver stemplet som en »terrororganisation« over hele Europa. Vi opfordrer derfor vores regeringer og internationale institutioner til at ophæve forbuddet mod LTTE og at kræve af den srilankanske regering:

- Stop luftbombardementerne
- Stop forsvindingerne og støtten til paramilitære grupper
- Åben adgang på hovedvej A9 og andre adgangsruiter, så elementær humanitær hjælp kan nå frem til de tamilske områder i nord
- Genåbning af forhandlingerne med LTTE for en retfærdig løsning, som det tamilske folk kan acceptere.

Appellen kan underskrives på <http://www.petitiononline.com/ntwsdtp/petition.html> Fjerde Internationale opfordrede på sit ledelsesmøde i februar til lignende initiativer i andre lande for at lægge maksimalt pres på den srilankanske regering.

varende forsøg på at opnå fred. Men regeringen under ledelse af det Forenede National Parti (UNP) formåede ikke at få en fred i stand, som var acceptabel for tamilerne.

UNP-regeringen tabte valget i 2004 og blev efterfulgt af en åbent chauvinistisk koalitionsregering under ledelse af Sri Lankas Frihedsparti. Denne regering er på det seneste blevet endnu mere reaktionær, efter at et yderligtgående buddhistisk parti, Jatika Hela Urumaya, er trådt ind i koalitionen. En af partiets ministre forsvarede for nylig mordet på fredsaktivister, som han kaldte »forrædere«.

En varig løsning kræver, at regeringen anerkender det tamilske folks

ret til selvbestemmelse. En forudsætning for fred er, at den srilankanske hær trækker sig ud af de tamilske områder.

Der er ikke tvivl om, at også de Tamilske Tigre har begået en lang række overgreb i løbet af konflikten. Men det ændrer ikke ved det tamilske folks ret til selvbestemmelse i deres traditionelle hjemland i den nordlige og østlige del af landet. Det vil ikke nødvendigvis betyde en opdeling i to stater. Tigrene har erklæret, at de er parat til at overveje en føderal struktur. Men Sri Lankas enhed må bygge på frivillighed. »Enhed« kan ikke gennemtvinges af regeringshæren med voldelig undertrykkelse af det tamilske folk.

Krimi til revolutionens fortrop

Hvis udbrændthedens tungsind truer med at kvæle din revolutionære gnist, blot fordi nogen spørger, om du kommer til mødet på onsdag, så stop lige op. Lad ikke partisoldaten svare »ja, selvfølgelig«. Svar i stedet: »Nej. Jeg skal læse krimi«.

AF NINA TRIGE ANDERSEN

Den Gode Krimi suger læseren ind i sit univers af bizarre sammenhænge, nervepirrende situationer og komplekse problemstillinger, befriet for dogmatik og højtidelighed. Fuldstændig uforpligtende. Jep, samfundet er råddent – men så længe du bladrer i krimien, behøver du ikke tage ansvar for det. Den Gode Krimi angriber, men dvæler ikke ved systemets råddenskab og snart har du glemt angsten for, at revolutionen aldrig kommer.

Mens du sluger side efter side med store øjne og let åben mund, forsvinder verden omkring dig.

Den slags krimi er »Mænd der hader kvinder«. Sidste år blev den udråbt til Nordens bedste kriminalroman. Nu udråber SI's anmelder bogen til Nordens bedste terapi for aktivister, der trænger til et slagkraftigt adrenalinkick midt i al mødesuppedasen.

»Mænd der hader kvinder« er første del af en trilogi om de to anti-

helte Mikael Blomkvist og Lisbeth Salander. Mikael Blomkvist er en på-vej-mod-de-fyrre-men-stadig-kæk erhvervsjournalist, der har den journalistiske indignation og selvsikkerhed intakt, og går kompromisløst efter at fælde de skruppelløse stor kapitalister, som hans slatne journalistkolleger spiser dyre frokoster med.

Lisbeth Salander er en ung kvinde med hang til piercinger, syltede agurker og efterforskningsarbejde. Hun har oplevet det pæne svenske samfund under overfladen og har ikke meget respekt for det system, der favoriserer mænd, middelklassen og folk der accepterer spillets regler. Salander hverken kan eller vil lære de sociale koder, og for den trodsighed har det svenske samfund straffet hende med umyndiggørelse. Belært af erfaringer lader Salander ingen komme ind på livet af sig, men er til gengæld i stand til at opstøve selv den mest intime detalje om enhver person, uanset deres position i samfundshierarkiet. Alle har hemmelig-

heder, det er bare et spørgsmål om at lede grundigt nok.

Salanders metoder er effektive, men hverken lovlige eller særlig etiske i traditionel forstand. Men Salander har sin helt egen logik og etik.

Vanvittige og rædselsfulde hemmeligheder

Historien er bygget op omkring en godt gammeldags mystisk forsvindingssag. Blomkvist er netop blevet idømt tre måneders fængsel for injuri efter at have offentliggjort en afsløring af den store finansmand, Hans Wennerströms, mildt sagt ufine forretningsmetoder. Blomkvists dokumentation er smuldret på grund af en falsk kilde, og selvom han med sikkerhed ved, at Wennerström er skyldig, kan han ikke bevise det. Blomkvist ser sig nødsaget til at holde lav profil indtil stormen over hans tidsskrift, Millennium, er drevet over.

Kort efter dommen er faldet og alle de korrupte erhvervsjournalister har hånet Blomkvist for hans

nederlag, bliver Blomkvist tilbudt en usædvanlig opgave. Henrik Vanger, tidligere direktør for en af Sveriges største koncerner, vil betale Blomkvist boksen for at bruge et år på at skrive Vangerfamiliens slægts-historie. Men slægtshistorien er blot et dække over den virkelige opgave. Henrik Vanger er en gammel mand og inden han dør, vil han vide svaret på en tilsyneladende uløselig gåde: 40 år tidligere på den isole-rede Hedeø, hvor flere af Vangerfa-miliens medlemmer bor, forsvandt Henrik Vangers niece, Harriet. Hun forsvandt under den årlige familie-sammenkomst i Vangerimpieret, og politiet fandt aldrig noget spor af hverken Harriet eller en eventuel for-brydelse. Men Henrik Vanger er sik-ker på, at en af de personer, der be-fandt sig på øen den dag, slog Harriet ihjel. Sagen har martret ham lige si-den og Blomkvist er hans sidste håb for at løse mysteriet.

Bid for bid afdækker Blomkvist nu fortidens synder, der viser sig at være utallige. Men først da Salander duk-ker op, får Blomkvist et gennembrud i mysteriet om Harriets forsvinden. Sammen graver de op i hemmelighe-der, der er mere vanvittige og ræd-selsfulde, end nogen kunne have frygtet.

Harmdirrende systemkritik

Historien er så godt skruet sammen, at det i sig selv er grund nok til at læse bogen. Men forfatteren Stieg Larson vil helt klart andet og mere end blot at fortælle en god historie. Bogen ryster af systemkritik og gen-nem den spinkle, men benhårde Lis-beth Salander får flere mænd i so-lide magtpositioner røven mere end almindeligt på komedie. En af dem er hendes formynder, Bjurman. Det svenske samfund har på ubestemt tid stemplet Salander som ude af stand til at tage vare på sig selv, og Bjurman har derfor en ikke ubetyde-lig magt over hende. Umyndiggørel-

sen er baseret på en psykiatrisk vur-dering i Salanders teenageår, men ret beset aner psykiatrien ingenting om hende, for hun altid nægtet at sige et eneste ord til de velmenende og bed-revidende mænd bag lægebrillerne.

Hvad Stieg Larson mener om umyndiggørelse, fortæller han os direkte i kapitel 12, hvor han pludse-lig springer ud af historien:

»Siden 1989 har man i Sverige ikke officielt brugt begrebet umyndiggø-relse om voksne mennesker.

Der eksisterer to grader af formyn-deri – tilsynsværge-ordningen og for-mynderskabet.

(...) Tilsynsværge-ordningen er en mild form for formynderi, hvor bor-geren – den i realiteten umynddig-gjorte – stadig har kontrol over sine penge, og hvor man tager beslutnin-ger i fællesskab.

Formynderskab er en betydeligt hårdere form for kontrol, hvor bor-geren fratages retten til selv at råde over sine penge og tage beslutninger i forskellige spørgsmål (...) I Sverige er godt 4000 personer sat under for-mynderskab. (...) En af disse var Lis-beth Salander.

At fratage et menneske kontrol-len over sit liv – det vil sige over sin bankkonto – er en af de mest kræn-kende foranstaltninger, et demokrati kan gribe til (...) Det er krænkende, også selvom formålet med tiltaget kan forekomme godt og rimeligt set fra en social synsvinkel. (...)

I betragtning af de følsomme spørgsmål, myndigheden behandler, er det forbløffende, hvor få klager el-ler skandaler der er blevet afsløret i medierne, (...) hvilket kan skyldes én af to ting: enten at myndighe-derne udfører deres arbejde upåkla-geligt, eller at klienten ikke har mu-lighed for at klage og på denne måde komme til orde og blive troet af jour-nalister eller myndigheder.«

Det sidste er naturligvis gæl-dende i Salanders tilfælde. Hendes formynder Bjurman er et sadistisk

svin, som tvinger hende til seksuelt fornedrende ydelser som betingelse for at give hende adgang til hendes egen bankkonto. Efter at have over-vejet forskellige strategier for at slå Bjurman ihjel uden at blive opdaget, finder Salander heldigvis på noget endnu værre.

Ingen er usårlige

Beskrivelsen af den grusomme og udspekulerede hævn som Salander tager over sin formynder efter de mange ydmygelser, indgyder både rædsel og fryd. Man aner dog at Bjurman, omend uskadelliggjort for en tid, ikke er færdig med at spøge i Salanders liv. Måske dukker han op igen i anden del af trilogien, »Pigen der legede med ilden«, hvor Salander efter sigende har overtaget rollen fra Blomkvist som historiens bærende element. Blomkvists karakter er lov-lig klichéfyldt og rygtet vil da også vide, at to'eren skulle være endnu bedre end et'eren.

Et par timer i selskab med Stieg Larsons fremragende krimi giver selv den mest fladmaste aktivist gejsten tilbage. »Mænd der hader kvinder« åbenbarer måske ikke ligefrem stra-tegien for at nå revolutionen, men den har nogle skarpe systemkriti-ske iagttagelser. Historien rummer en smitsom energi, kanaliseret ud gen-nem Blomkvists ukuelige journali-stiske drive og Salanders introverte, men vedholdende og frygtløse kamp mod systemvelsignede røvhuller, der ikke sidder mere sikkert på magten, end at de kan bankes ned med et velplaceret spark i nosserne – i såvel bogstavelig som overført betydning.

Så hvad var det nu, du skulle sige, næste gang det sortner for øjnene?

»Jeg skal hjem og læse krimi!«

»Mænd der hader kvinder«. Af Stieg Larson. Forlaget Modtryk. 129 kr. i paperback, 299 kr. i hardback.

Lykken der forsvandt

I anledning af EU's 50 års fødselsdag blev den såkaldte »Berlin-erklæring« underskrevet søndag den 25. marts ved en højtidelighed i byen af samme navn.

AF SAP'S FORRETNINGSUDVALG

Egentlig var idéen, at samtlige 27 EU-landes regeringsledere skulle have sat deres kragetæer under dokumentet, men den plan blev forhindret af tjekkisk modvilje. Enden på festlighederne blev, at den fungerende EU-formand, den tyske kansler Angela Merkel, skrev under på erklæringen oversat til samtlige officielle EU-sprog sammen med EU-kommissionens formand José Manuel Barroso, og formanden for EU-parlamentet, Hans-Gert Pöttering.

Oversat og oversat er måske så meget sagt.

I den tyske udgave står der f.eks.: »Wir Bürgerinnen und Bürger der Europäischen Union sind zu unserem Glück vereint« (Vi, borgerne i Den Europæiske Union, er forenet til vor lykke).

Men ligefrem at forbinde EU med »lykke« er trods alt for stærk en kost at servere for os EU-kritiske nordboere. Så i den svenske udgave hed sætningen: »Vi medborgare i Europeiska unionen är nu lyckligtvis förenade«. Og i den danske udgave var lykken helt forsvundet og teksten nøjedes med at konstatere: »Vi, borgerne i Den Europæiske Union, er forenet til fælles bedste«. Kom så ikke og sig, at der ikke er plads til forskellighed i EU!

Men uanset sprog lader det sig ikke skjule, at Berlin-erklæringen er en endeløs række af plusord: »Europa har i århundreder været en idé, et håb om fred og forståelse ... enhed ... velstand ... mennesket i centrum ... værdighed ... frihed ... demokrati ... retsstat ... gensidig respekt ... retfærdighed ... solidaritet ... ligebe-

rettigelse ... udvikling i verden« og så videre og så videre. Faktisk er det så smukt, at man næsten kunne gå hen og glemme den virkelighed, som disse mængder af flommeord forsøger at dække over.

Med al den gode vilje hos EU-lederne:

- Hvorfor er det så lige at der er 17 millioner arbejdsløse i EU?
- Hvorfor lever 72 millioner EU-borgere under fattigdomsgrænsen?
- Hvorfor vil EU-lederne kun love at reducere CO2-udslippet med 2/3 af det, de selv siger, er absolut nødvendigt?
- Hvorfor undermineres retssikkerheden i EU?
- Hvorfor påtvinger EU lande i den tredje verden handelsaftaler, som ødelægger deres udvikling og fastholder dem i fattigdom?
- Og hvorfor har EU ikke kunne tage afstand fra USA's ulovlige angrebskrig mod Irak, men bliver i stedet mere og mere inddraget i besættelsen af Afghanistan?

Mellemrubrik

At virkeligheden er anderledes end EU-ledernes floskler er ved at gå op for flere.

Op til topmødet viste en opinionsundersøgelse i EU-landene, at kun 28% mente, at EU skulle have mere magt, mens 41% mente, at den skulle have mindre. 49% af befolkningen i Euro-landene ønsker at afskaffe euroen, mens kun 47% vil beholde den. Hvis der var en afstemning om at indføre euroen i de 14 EU-lande, som ikke har den, ville det blive afvist i de 11 af dem.

75% af EU's befolkning – og et flertal i samtlige EU-lande – ønsker

en folkeafstemning før nogen ny traktat kan give mere magt til EU. Ved en sådan afstemning vil der i 16 ud af de 27 EU-lande være flertal mod en traktat, som overfører mere magt til EU. Og i EU som helhed er 56% af borgerne enige i at »den europæiske union repræsenterer ikke almindelige mennesker«, mens kun 34% er uenige i det udsagn!

Mellemrubrik

Men på Berlin-topmødet var de ligeglade. Totalt ligeglade.

»Tænkepausen er forbi«, proklamerede Anders Fogh og Angela Merkel benyttede lejligheden til at offentliggøre sin våde drømme om opbygningen af en fælles EU-hær. Nu skal der ske noget: »Det er derfor, vi i dag, 50 år efter undertegnelsen af Rom-traktaterne, er forenet i vort mål om at skabe et fornyet fælles grundlag for Den Europæiske Union inden valget til Europa-Parlamentet i 2009«.

Med denne uskyldige formulering har EU-lederne skudt kampen i gang for en ny forfatning, som vil overføre mere magt til EU og som tager endnu et skridt i retning af en centraliseret EU-stat. Det var jo dét, der var hele formålet med Berlin-erklæringen.

Det bliver en hård kamp. En kamp fra hus til hus. Men det er en kamp som en koordineret venstrefløj på tværs af Europa kan kaste sig ind i sikker forvisning om at vi repræsenterer flertallets ønske om mere demokrati ... og mindre EU!

30. marts 2007

En total katastrofe for imperialismens offensiv

Imperialismens fiasko skaber gunstige muligheder for at genoplive en antikrigsbevægelse, hedder det i følgende resolution om Mellemøsten, som Fjerde Internationale vedtog på sit ledelsesmøde den 28. februar.

I. Imperiets fiasko

1. Den enighed mellem Republikanere og Demokrater, som lå bag Bush-administrationens militære kampagne efter 11. september 2001, herunder invasionen af Irak, er smuldret i lyset af de tilbageslag, som man har lidt under besættelsen af dette land. Den aktuelle debat i USA's establishment stiller dog ikke spørgsmålstegn ved den centrale strategiske betydning af kontrollen med Golfen og Irak. Herom er der fortsat enighed. Det drejer sig snarere om, hvordan man bedst kan afbøde skadevirkningerne af operationen i Irak, og samtidig fastholde Washingtons langsigtede styring af denne del af verden. Det handler desuden om, hvordan man kan konfrontere Iran. De iranske mullahers regime er i Bush-administrationens øjne et islamisk sidestykke til Hugo Chavez' Venezuela: et regime som hviler på kanten af selvstændighed, og hvor olieindkomsterne giver ressourcer til at afvise Washingtons dominans og modsætte sig dennes regionale herredømme. Dele af USA's establishment foretrækker at understrege muligheden for en modus vivendi med Teheran og henviser

til det iranske regimes åbning mod neoliberalismen, som står i skarp modsætning til den sociale radikalisering i Latinamerika.

2. Regnestykket efter de imperialistiske ekspeditioner, som Bush-administrationen har gennemført siden angrebet på USA, er helt og aldeles katastrofalt. Selv i Afghanistan er det i dag talibanerne, som er i offensiven: En betydelig del af landet er igen under deres kontrol, og tilstedeværelsen af amerikanske og allierede tropper er blevet en hovedårsag til den nye fremgang for talibanbevægelsen, som Washington havde hævdet at have »befriet« lan-

det fra. Dagligdagen for den afghanske befolkning – under regler fastsat af de islamiske fundamentalistiske krigsherrer i den Nordlige Alliance, og under de vestlige besættelsesstyrs herredømme – er alenlangt fra de løgnagtige påstande om demokratisering, og modernisering af Afghanistan og frigørelsen af de afghanske kvinder. Virkeligheden er, at hele regionen i dag længes efter talibanerne.

II. Irak

1. Men det er Irak, som var hovedmålet for stormagtsoffensiven og det er den irakiske fiasko, som udgør det alvorligste nederlag for Bush-administrationen. Dens første – neo-

Hamas fejrer valgsejr

konservative – plan havde til formål at etablere et regime i Irak med en »demokratisk« facade, med en social basis blandt flertallet af befolkningen og domineret af Washingtons allierede. Det blev hurtigt klart, at der ikke var grundlag for dette, og at de ledende kræfter blandt de irakiske shiiter – den gruppe, som skulle forventes at være Washington taknemmelig – var de pro-iranske kræfter. Fiaskoen for denne plan førte administrationen til – i fraværet af pålidelige partnere til at få gennemført en reel »irakisering« af konflikten – at spille på de religiøse og etniske opdelinger for at fastholde sit herre-

dømme. Denne praksis endte med at opmuntre en dynamik med religiøst motiveret borgerkrig, som fik en tragisk drejning efter februar 2006 (den anti-shiitiske bombning af Samara) – en tragedie med især mange kvindelige ofre. Til gengæld betød denne dynamik, at fiaskoen for Bush-administrationen blev så meget mere tydelig.

2. Bush-administrationen har besluttet at sætte alt på et bræt med en militær eskalering, med det formål at erobre den militære kontrol med hovedstaden Bagdad og samtidig isolere sin værste fjende: Moqtada al-Sadrs bevægelse. For at dette skal lykkes kræver taktikken, at Washington kan splitte alliancen mellem de shiitiske kræfter. Samtidig

forstærker Bush-administrationen kraftigt sit pres på Teheran med en voldsom optrapning af militærmanøvrer, som giver indtryk af, at et angreb mod Iran er under forberedelse. Alt dette er styret af en regional politik, som har til formål at imødegå Irans indflydelse ved at opildne til religiøse spændinger mellem shiiter og sunnier i hele Mellemøsten. Denne kriminelle virksomhed bliver udført i samarbejde med de sunni-arabiske allierede: oliemonarkierne i Golfen, anført af det ultra-fundamentalistiske og Washington-afhængige saudiske kongehus, samt Jordan og Egypten. Spørgsmålet om Irans atomkraft bliver brugt af Washington til at skræmme sine regionale og internationale partnere. Den imperialistiske motivation for denne holdning

Hjem fra Irak

» De seneste måneders begivenheder har bekræftet en række karakteristika ved den irakiske »modstand«, som har været tydelige fra begyndelsen. Der er ikke kun tale om en national modstandskamp mod den imperialistiske besættelse, men også en bevægelse for religiøs krig

bliver så meget mere tydelig, når Israel – USA's foretrukne allierede – i lang tid har været en atommagt, som ydermere – i modsætning til Iran – aldrig har underskrevet ikke-atomspretningsaftalen.

3. Bush-administrationens politik indebærer en farlig fremadskridende dynamik, hvilket ikke kan overraske fra en regering, som allerede udvist en eventyrpolitik, som afvises af et voksende flertal af den herskende klasse i USA. Det andet hovedsynspunkt inden for systemet (Baker-Hamilton) opfordrer til, at USA finder en vej ud af blindgyden først og fremmest med politiske midler, især ved at forhandle sig frem til et kompromis med Iran og Syrien. Formålet er på denne måde at begrænse skaderne og at forsøge at konsolidere et herredømme, som er mindre absolut og mindre autoritært. Bush-administrationen betragter denne løsning som et uacceptabelt nederlag for det projekt for USA's enerådige verdensherredømme, som den har stræbt efter, lige siden den kom til magten.

4. De seneste måneders begivenheder har bekræftet en række karakteristika ved den irakiske »modstand«, som har været tydelige fra begyndelsen. Der er ikke kun tale om en national modstandskamp mod den imperialistiske besættelse, men også en bevægelse for religiøs krig. De bevæbnede organisationer, som er oprettet i de sunni-arabiske områder af Irak, har fra begyndelsen både ført en legitim kamp mod besættelsen og en reaktionær kamp mod det shii-

tiske flertals styre. Det sidste år har den vigtigste modstandsbevægelse blandt de shiitiske arabere omvendt kastet sig ud i en blodig praksis med religiøse hævn togter. Moqtada al-Sadrs projekt om at forene de irakiske arabere i en fælles nationalistisk opposition mod besættelsesmagten, synes definitivt kompromitteret. Den eneste kæmpende kraft, som stadig i dag er i stand til at få støtte fra alle de irakiske samfundsgrupper, er oliearbejdernes fagforening. Deres kamp er så meget vigtigere, fordi den sætter fokus på hovedårsagen til invasionen af Irak. Den må støttes af anti-imperialister og af arbejderbevægelsen i alle lande.

III – Libanon

1. Israels offensiv mod den libanesiske organisation Hezbollah i juli og august 2006 passer ind i USA's ønske om at bryde Irans indflydelse i Mellemøsten. Så snart Bush-administrationen havde gennemført sin invasion af Irak, blev det en hovedprioritet at konfrontere Iran, og man valgte Libanon som det vigtigste område for denne konfrontation. Her var to skydeskiver, som begge Irans allierede: den syriske tilstedeværelse og Hezbollah. På dette spørgsmål, i modsætning til Irak, kunne USA regne med et aktivt samarbejde med Paris. Da Washingtons allierede i Libanon ikke var i stand til at besejre Hezbollah, blev USA overbevist om, at Israel måtte tage sig af denne opgave.

2. Den israelske offensiv led en sviende fiasko. Ikke alene demonstrere

rede Hezbollah i vid udstrækning sin evne til at stå imod Israel, men man formåede endog at føre kampen ind på israelsk territorium, for første gang nogensinde i forbindelse med den israelsk-arabiske konflikt.. Washington og Paris var tvunget til en plan B: udstationering af NATO-tropper (specielt Tyskland, Spanien, Frankrig, Italien og Tyrkiet) i det sydlige Libanon, under dække af FN. I mellemtiden afventer man en passende lejlighed for disse styrker til at hjælpe den libanesiske regering, som er domineret af Washingtons og Paris' allierede, i et nyt forsøg på at besejre og afvæbne Hezbollah.

3. Siden da er de politiske spændinger øget betragteligt i Libanon mellem Washingtons og Paris' allierede på den ene side, og på den anden side Damaskus' og Teherans allierede. De styrker, som udgør oppositionen, på Hezbollahs side, er ikke kvalitativt anderledes end dem, der udgør flertallet. De udkæmper en kamp om omfordeling af magten mellem oppositionen og flertallet på en måde, så oppositionen »associeres« med regeringens beslutninger. Oppositionens sociale og politiske karakter fremgik klart, da man undlod at organisere en virkelig mobilisering mod det neoliberale program, som var perspektivet på Paris 3-konferencen om genopbygning af Libanon. Den forestående kamp har derfor som sit vigtigste formål at opnå et kompromis inden for den herskende klasse, selv om oppositionen samtidig stiller demokratisk krav om en ny valglov og nyvalg. Alligevel opildner Bush-administrationen sine libanesiske allierede til uforsonlighed: De nærmeste allierede har endda en provokerende holdning, hvilket afdækker Washingtons ønske om at skubbe det libanesiske folk ud i en borgerkrig.

4. Trods den kendsgerning at Hezbollah er en fundamentalistisk islamisk organisation, kan den ikke sættes på

Efter bombardement af Beirut

linje med den islamiske fundamentalismes terroristiske strømninger: Den måde, som Bush-administrationen og Israel forsøger at forbinde Hezbollah med Al-Qaeda på, må på det kraftigste fordømmes. Hezbollah er et masseparti, som er blevet den vigtigste væbnede gren af det shiitiske samfund, som udgør flertallet af Libanons fattige, i sin modstand mod Israels gentagne angreb. I den forstand er den væbnede kamp, som Hezbollah udkæmper, en legitim kamp, og denne organisation kan ikke sættes på niveau med fraktionerne i den »irakiske modstand«.

Derfor er det legitimt for venstrefløjen i Libanon at alliere sig med Hezbollah i modstanden mod Israel og de imperialistiske kræfter. Den internationale anti-imperialistiske venstrefløj har pligt til at yde politisk støtte til den libanesiske modstand, uanset den sociale og politiske karakter af dennes ledelse, og skønt den er ledet af Hezbollah – samtidig med at vi kritiserer organisationen for dens fundamentalistiske og stammebaserede karakter og for dens holdninger i sociale og politiske spørgsmål. Imidlertid er det til den libanesiske venstrefløj – og især

dens vigtigste komponent, Libanons Kommunistiske Parti – at de internationale, anti-imperialistiske kræfter og arbejderbevægelsen må prioritere sin støtte.

IV. Palæstina

1. Den israelske offensiv, som er ført mod Gaza siden juni 2006, passer ind i den samme regionale strategiske ramme som den, der definerede begivenhederne i Libanon: Bush-administrationens aktion mod Iran og dets allierede. Hamas' valgsejr i januar 2006 blev opfattet som et alvorligt tilbageslag for Washington, som øjeblikkeligt satte pres på sine europæiske allierede for at boykotte den nye demokratisk valgte palæstinensiske regering. Samtidig satte Washington pres på sin palæstinensiske partner, Mahmoud Abbas, og højrefløjskredse, som dominerer Fatahs apparat, om at afvise ethvert kompromis eller en samlingsregering med Hamas. Det var for at undgå en sådan udvikling, at den israelske offensiv blev startet.

2. Alliancen med Hamas, en sunni-muslimsk organisation, er en dyrebart landvinding for Teheran: Det gør det muligt for det shiitiske Iran at demonstrere sin pan-islamisme og at imødegå forsøg på at isolere landet, som en shiitisk magt, fra sunnierne, som udgør et overvældende flertal i den arabiske verden og inden for islam. Det er af denne grund, at dette er en hovedprioritet for Washington og Israel på samme måde som Hezbollah, og også pga. den radikale anti-israelske holdning, som Hamas deler med sin libanesiske allierede. Ligesom i Libanon, har Israel vist sig ude af stand til at besejre Hamas i dennes vigtigste bastion, Gaza, med mindre man genbesætter området,

og det vil have en uacceptabel militær og politisk omkostning. Den vigtigste taktik består derfor i at kombinere de slag, som Israel retter mod Hamas udefra, med at opildne palæstinenserne til borgerkrig, især ved at bevæbne de Washington-allierede kræfter inden for Fatah, og ved at bevæge dem til uforsonlighed og provokationer. Bush-administrationens fiaskoer har opmuntret Washingtons arabiske allierede til at blive mere tilhængere af et kompromis mellem de palæstinensiske fraktioner, så Teheran ikke længere kan drage politiske fordel af sin støtte til Hamas.

3. Ligesom Hezbollah er Hamas en bevægelse med en massebasis og et udtryk for ønsket om modstand fra en væsentlig del af den palæstinensiske befolkning. Dens ry for opofrelse og hæderlighed står i skarp kontrast til det mafialignende ry og faktiske egenskab hos apparatet i det palæstinensiske selvstyre, som er domineret af Fatah. Bevægelsens programatiske svagheder kommer imidlertid til udtryk i dens totalt manglende evne til at formulere en politik, som vil kunne bryde den zionistiske konsensus. Værre endnu: I lang tid har Hamas bidraget til at skabe og konsolidere denne konsensus ved at gribe til selvmordsaktioner, som truede civile israelere uden skelnen. I en vis forstand er Hamas den zionistiske højrefløjs »foretrukne fjende«, fordi Hamas har gjort ikke så lidt for at styrke denne højrefløj med sine militære provokationer og ved at ydmyge sine modstandere i ledelsen af det palæstinensiske selvstyre.

4. Anti-imperialister og arbejderbevægelsen må støtte det palæstinensiske folks ret til at frit vælge sin regering, og kæmpe energisk mod, at den israelske regering, USA og de euro-

pæiske allierede kvæler Hamas-regeringen. De må handle i solidaritet med det palæstinensiske folks legitime modstand mod de israelske angreb, uanset karakteren af de kræfter, der fører denne modstandskamp. Imidlertid må de særligt etablere solidaritetsforbindelser med organisationerne på den palæstinensiske venstrefløj, som fører en selvstændig politisk kamp mod den palæstinensiske højrefløj, som er i alliance med Washington, og en ideologisk kamp mod den islamiske fundamentalisme i den palæstinensiske befolkning.

V. Opgaver

De militære og politiske nederlag, som den imperialistiske offensiv har lidt i Mellemøsten, skaber åbenlyst en ramme, som giver særligt gunstige muligheder for at genoplive en antikrigsbevægelse. I dag er USA og dets allierede engageret, i forskellige kombinationer, i tre regionale krige – Afghanistan, Irak og Palæstina – hvortil kommer den latente krig i Libanon. Samtidig har Bush-administrationen demonstrativt engageret sig i forberedelser til en krig mod Iran og tøver ikke med at udvide sine militære aktioner til resten

af regionen, som det blev demonstreret ved interventionen i Somalia. Bush-administrationen har ryggen mod muren, men som et vilddyr med ryggen mod muren, gør det den kun mere farlig. Det er påtrængende at fordoble arbejdet på at opbygge en kraftfuld antikrigsbevægelse, som kræver et umiddelbart og betingelsesløst stop for imperialistiske ekspeditioner, omkring følgende hovedpunkter:

- mod ethvert angreb på Iran
- for tilbagetrækning af besættelsesstyrkerne fra Irak.
- for tilbagetrækning af de tropper, som interverer i Afghanistan.
- for tilbagetrækning af NATO-tropperne fra Libanon.
- stop for indblanding i interne palæstinensiske forhold; ophævelse af sanktioner mod palæstinenserne.

I denne kamp vil Fjerde Internationale oprette særlige solidaritetsforbindelser til fagforeninger og politiske kræfter i regionen, som fører en progressiv kamp. Fjerde Internationale vil opmuntre en genoplivning af en venstrefløj i Mellemøsten, som på en gang er demokratisk, feministisk og antiimperialistisk.

Bagdad

Møde i den Internationale Komité

Fjerde Internationales (FI) ledelse den Internationale Komité (IK) mødtes i slutningen af februar.

AF THOMAS EISLER

Udover resolutionen om Mellem-østen (se andetsteds i dette nr. af Socialistisk Information) var der ikke forberedt de store politiske vedtagelser på mødet. Men det har altid en stor politisk nytte, når revolutionære fra Asien, Europa, Nord- og Sydamerika mødes og sammen diskuterer den aktuelle situation i verden og vores muligheder og opgaver.

Positiv udvikling i Latinamerika

Der er fortsat en meget positiv indstilling til den bolivarianske proces i Venezuela. Med venstrefløjens sejr ved valg andre steder på kontinentet og stærke folkelige bevægelser, er der gode udsigter. Der var forskellige vurderinger af karakteren af Chavez's reformer, som er omtalt i en ugekommentar fra SAP's forretningsudvalg den 2. februar (www.sap-fi.dk). Ikke alle er ligeså kritiske overfor Chavez, men der er enighed om, at det er ud-

viklingen af direkte demokrati gennem folks aktive deltagelse, der er afgørende. Selvom Fjerde Internationale ikke har en venezuelansk sektion, er der knyttet mange kontakter til revolutionære grupper og aktivister i landet.

Militarisering breder sig i Asien

På mødet var der folk fra Pakistan, Sri Lanka og Filippinerne. Både i Filippinerne og Sri Lanka kæmper vore kammerater for retten til national selvbestemmelse som nogle af de eneste. Begge steder bliver den såkaldte globale krig mod terror brugt til at intensivere krigen mod oprørere. I Sri Lanka har bombardementer af tamilske områder katastrofale konsekvenser for civilbefolkningen. Der var enighed om at tage initiativer i stil med den underskriftindsamling, som den britiske sektion laver (se artikel om Sri Lanka side 20).

I Filippinerne har regeringen mere og mere befolkningen mod sig, samtidig med at den intensiverer både militære angreb på de muslimske oprørere på den sydlige ø Mindanao og mord på de venstreorienterede. Mens det maoistiske kommunistparti på den ene side er offer for regeringens angreb,

fortsætter partiet sine angreb og trusler mod resten af venstrefløjen.

Virtuel støtte til Franco Turigliatto

På grund af den tilspidsede politiske situation var der ingen fra Italien på mødet (se SI nr. 216). Alligevel lykkedes det at diskutere situationen med Franco Turigliatto og parlamentsmedlemmet Salvatore Cannavò via webcam og internet. Der blev vedtaget en solidaritetserklæring og opfordring til at underskrive støtteerklæringen på www.siniestracritica.org.

Desuden blev erfaringerne med opbygning af partier i Europa diskuteret. Det er et emne, der vil komme op på den næste Verdenskongres. I princippet skal der afholdes verdenskongresser hvert femte år. Men det kræver store ressourcer at forberede et sådant møde på det praktiske og politiske plan. Derfor kan den næste verdenskongres først blive i 2009, seks år efter den sidste i 2003.

Fjerde Internationale udvider kontakterne

På mødet var der gæster fra en russisk organisation Vpered samt fra DSP i Australien og ISO i USA. PRD, der er den vigtigste revolutionære organisation i Indonesien, har søgt om tættere kontakt til Fjerde Internationale, men kunne ikke deltage i mødet af praktiske grunde. Såvel i Polen, i Sydkorea og flere steder i Latinamerika er der blevet udbygget kontakter til interessante organisationer.

Thomas Eisler er medlem af Fjerde Internationales Internationale Komité.

Folkets Demokratiske Parti i Indonesien (PRD) er en af de organisationer, som søger tættere kontakt til Fjerde Internationale. Partiet tog sidste år initiativ til en bred venstrefløjensfront (PAPERNAS) og har flere gange været udsat for fysiske angreb fra militante højrefløjens grupper.

Det skrev vi for 25 år siden

Ungdomshus vundet

Efter et halvt års seje kampe blev det i april 1982 klart, at et kommunalt støttet ungdomshus på Jagtvej i København ville blive resultatet. Socialistisk Arbejderpartis ugeavis Klassekampen rapporterede:

Torsdag den 15. oktober sidste år samledes flere hundrede unge i det gamle Folkets Hus på Jagtvej i København. De kom på opfordring fra Ini'tivgruppen for et Ungdomshus. Pæne henvendelser til byens overborgmester havde ikke givet resultat, og nu skulle der ske noget.

Efter en kort diskussion gik de alle ned til Rutanas nedlagte brødfabrik i Nannasgade og besatte den. Det blev startskuddet til den kamp for et ungdomshus i København, som foreløbig har resulteret i en hel del brækkede knogler, tåregasforgiftning og knubs til de unge og op til tre måneders fængsel til en række aktivister.

Nu har kampen også givet et positivt resultat, der er til at tage og føle på. Kommunen har indvilget i at købe et hus til de unge og dække 90 procent af driften. Det er netop det samme Folkets Hus på Jagtvej, hvor

aktivisterne samledes før den første besættelse af Rutana.

(...)

– Det er en sejr for os, og vi kan ikke regne med at få mere ud af situationen nu.

Det er det synspunkt, der går igen, når man spørger aktivisterne fra BZ-brigaden, hvad de synes om kommunens tilbud.

Der er dog stadig betydelig utilfredshed med kommunens betingelser. Huset må således ikke bruges til overnatning, og kommunens medarbejdere skal altid have adgang til huset.

(...)

Både de gode og de dårlige erfaringer fra tidligere husbesættelser skal bruges. Især i Abel Cathrinesgade på Vesterbro fik mange aktivister vigtige erfaringer: Det er vigtigt med organisation og ansvarlighed fra alle husets brugere, hvis værksteder, musikrum osv. skal fungere.

– Vi har lært, at vi

må kræve, at alle, der deltager i bevægelsen, viser respekt for fællesskabet og andres arbejde, skrev de unge omkring Ini'tivgruppen, som udvandrede fra Abel Cathrinesgade i februar, fordi de ikke mere ville tage ansvaret for, hvad der foregik i huset.

Nu har de chancen for at bruge denne erfaring i det gamle Folkets Hus på Jagtvej. Og det under langt bedre fysiske betingelser end i Abel Cathrinesgade.

Månedssbladet

SOCIALISTISK INFORMATION udgives af Socialistisk Arbejderparti (SAP) – dansk sektion af Fjerde Internationale

BLIV MEDLEM AF SAP!

Socialistisk Arbejderparti – SAP – er en revolutionær socialistisk organisation.

Vi arbejder som en del af Enhedslisten og SUF på at opbygge og styrke disse organisationer. Målet er at skabe et aktivt handlende parti og ditto ungdomsorganisation, der bidrager med handlingsforslag og politiske perspektiver til de aktuelle sociale mobiliseringer og ved en egentlig samfundsomvæltning.

SAP er også den danske afdeling af Fjerde Internationale, en global organisation for revolutionære socialister.

Læs mere på www.sap-fi.dk
Vær med i arbejdet
– bliv medlem af SAP –
Kontakt os på: sap@sap-fi.dk

Revolutionær socialisme – *nu med vejrgaranti*

Tag 500 unge socialister fra Europa og sæt dem sammen et sted i Frankrig. Tilsæt så politiske workshops, masser af sol, en stor mængde telte, fællessang og en hel del fest – så har du International Socialistisk UngdomsLejr.

ER DU UNG SOCIALIST? SÅ TAG MED!

I juli afvikles Fjerde Internationale ungdomslejr for 24. gang. Igen mødes vi med 500 andre unge fra hele Europa til en uge med sol, socialisme, rødvin, gøgl og anden spas. Igen kan vi glæde os til grænseoverskridende politisk debat, socialt samvær og garanteret plads til alle uanset køn, race eller seksuel præference.

I år skal vi være i byen Barbaste i Frankrig – ca. midt imellem Toulouse og Bordeaux. Temaet for årets lejr er ikke helt fastlagt endnu, så det er stadig muligt at foreslå emner, man brænder for.

Nogle af de emner, vi forestiller

os, at vi fra Danmark kommer til at fokusere på, er uddannelsespolitik, radikaliserings af unge gennem konkrete kampe og nødvendigheden af modstrømninger til mainstreamkultur.

Revolutionæres rolle i det parlamentariske arbejde bliver formentlig også en af de centrale diskussionspunkter på lejren. FI's franske sektion, LCR (den revolutionære venstrefløj), kører deres egen præsidentkandidat, Olivier Besancenot, i stilling, og i Italien har Sinistra Critica (Kritisk Venstre) været i et parlamentarisk stormvejr af dimensioner efter at have stemt imod forlængelsen af de italienske troppers tilstedeværelse i Afghanistan.

Traditionen tro vil vi holde et par arrangementer op til lejren, hvor alle kan få indflydelse på, hvad vi skal lave dernede, og hvor man kan lære de andre deltagere lidt at kende inden afgang.

Vi holder en introaften onsdag den 18. april kl. 19.00, hvor vi – udover at byde på en bid mad – fortæller lidt mere om stedet, programmet osv. Vi skal også aftale, hvem der har lyst til at forberede hvilke workshops, sociale aktiviteter mm.

Desuden holder vi en »nu skal vi snart af sted«-grillfest den 16. juni.

Husk allerede nu at planlægge sommerferien, så der er plads til den fede sommerlejr i Frankrig fra lørdag den 21. juli til fredag den 27. juli 2007.

ISUL KALENDER:

7-11. april: Internationalt planlægningsmøde i Paris.

18. april: Infoaften kl. 19.00 på SAP, Studiestræde 24, 1. sal. Tilmeld dig til spisning hos Annemarie: am_filtenborg@hotmail.com senest den 16. april

7. maj: Foreløbig deadline for depositum (500 kr.)

16. juni: »Nu skal vi snart af sted«-grillfest.

21. - 27. juli: ISUL 2007 i Barbaste

Ferie og politik i ét. – En hyggelig backgammon-stund i den danske lejr på ISUL 2005.